

Gostilna s prenočišči Čendak
POD SLAVNIKOM
POSKUSITE MEDVEDJE KOSILO
Idealno za praznovanja!
PONEDELJEK IN
TOREK ZAPRTO
MEDVEDJE JEDE SAHA PO
PREDHODNEM NAROČILU!

Zahodni Kras: ureditev brega
pomembna za okolje

V Gorici našla mesto še ena
fakulteta novogoriške univerze

Gostilna s prenočišči Čendak
POD SLAVNIKOM
Ta teden priporočamo:
Njoki s srnjakom
Pečenka jelena s prilogo
Dnevna sladica in kava
Cena: 21,00 €
Podgorje 1,
Izvor Kastelec - Socerb
+386 5 687 01 70,
podslavnikom@gmail.com

Primorski dnevnik

SREDA, 17. OKTOBRA 2012

Št. 245 (20.568) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Odstopajo, a so še vedno tam

DUŠAN UDOVIČ

Deželi Lacij in Lombardija sta v očeh ljudi, žal, postali sinonim za vso gnulobo, kar se je nabira v svetu italijanske javne uprave. Ni dvoma, da sta to najpomembnejši deželi v državi: v Laciju je koncentrirana srčika vseh najvišjih državnih institucij, Lombardija pa s svojim gospodarstvom zagotavlja zajeten del italijanskega bruto družbenega proizvoda.

Prej zaradi tega so škandali v Laciju in Lombardiji za imidž in zdravje države še bolj porazni kot drugod. Zlasti ob zgodbi o glasovih, ki jih je lombardskemu politiku proti plačilu priskrbel razvpiata N'drangheta se postavlja vprašanje, v kolikšni meri je organiziran kriminal prodir v ganglije celotnega sistema javnih del in gospodarskih dejavnosti in se v ta namen dobrega spečal s politiko. Za nekaj primeri, ki so prišli na dan, je mogoče slutiti sistem zaskrbljujočih razsežnosti.

Tudi zaradi tega je popolnoma nespremljivo obnašanje predsednice Lacija Renate Polverini in predsednika Lombardije Roberta Formigonija. Prva je skoraj že pred mesecem dni z ognjevitim govorom povedala, da sama pošilja lopove domov in je napovedala odstop. A je še vedno tam in si z vsemi možnimi triki prizadeva potegniti agonijsko deželo do pomladanskih volitev. Drugi z arogantnimi in prezirljivimi nastopi že mesece dolgo zavrača »nadležna« vprašanja časnikarjev in predvsem kakršno koli odgovornost. Kakor da bi predsedoval zboru nedolžnih solarjev in ne upraviteljem, proti večini katerih tečejo sodni postopki s hudimi obtožbami. Politika bi v očeh ljudi težko lahko dosegla še nižjo raven.

ZASTOPSTVO SLOVENCEV V ITALIJI - Pismo predsedniku Napolitanu

O možnosti izvolitve Slovenca v parlament

GLEDALIŠČE Osemdeset zadovoljnih let Antona Petjeta

KOMEN - Gledališki igralec Anton Petje je v začetku oktobra slavil svoj 80. rojstni dan. Praznoval je večkrat, kot se za tak jubilej spodobi. Najprej v družinskem krogu, obletnica pa je bila tudi odlična priložnost za ponovno snidenje s "starimi kolegi" iz Slovenskega stalnega gledališča, s katerimi je zanosno "ponašal slovensko besedo med zamejce", česar se nadvse rad spominja in s čimer je še posebej zadovoljen. O tem z velikim zadoščenjem in sproščenostjo pripoveduje v objemu velike kraške domačije v Gabrovici pri Komnu, ki jo je kupil pred odhodom v pokoj, v njeno obnovo vložil veliko dela in v kateri se zdaj kot "dolenjski kmečki sin" odlično počuti. Tam sprejema na obisk domačine in prijatelje

Na 10. strani

TRST - Zastopstvo slovenske manjšine v Italiji, ki ga sestavljajo predsednika obeh krovnih organizacij, Rudi Pavšič za Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo, Drago Štoka za Svet slovenskih organizacij, Damijan Terpin (deželni tajnik Slovenske skupnosti), deželni svetnik Igor Kocijančič (Zveza levice) in senatorka Tamara

Blažina za Demokrasko stranko, je v zvezi z vprašanjem zastopanosti slovenske manjšine ob snujočem se novem volilnem zakonu za italijanski parlament, naslovilo pismo na italijanskega predsednika Giorgio Napolitano, v katerem ga prosijo, naj se zavzame za rešitev tega problema.

Na 2. strani

TRST - Gurmanska prireditev

Okusi Krasa vabijo z živalmi z borjača

TRST - Vrača se priljubljena prireditev Okusi Krasa, ki združuje kulinariko Krasa in jo ponuja ljubiteljem te kraje, gurmanom in poznavalcem vin. 11. izvedbo kulinarične prireditve SDGZ so predstavili včeraj na tržaški Trgovinski zbornici. Kraška jesen v 17-ih tržaških go-

stilnah in v še enkrat toliko trgovinah, pekarnah in barih bo trajala od 20. oktobra do 11. novembra. Rdeča nit letošnjih Okusov Krasa bodo domače živali »z borjača« - kokoš, piščanec, puran, raca, pa tudi zajec, z različnimi nadevi in omakami.

Na 6. strani

TV SOOČENJE Drugi krog med Obama in Romneyjem

NEW YORK - Kandidata za predsednika Združenih držav Amerike, demokrat Barack Obama in republikanec Mitt Romney, se bosta danes (do dogodka je zaradi časovnega razmaha v resnici že prišlo) na univerzi Hofstra v Hempsteadu nedaleč od New Yorka pomerila na drugem od treh televizijskih soočenj. Pod večjim pritiskom je Obama, ki mora popraviti vtis s prvega soočenja, po katerem mu je začela podpora v anketah padati. Romney je v Denverju pred tednom dni storil, kar je moral, da je ustavil padanje podpore v anketah.

Na 11. strani

S Hrvaško v EU nove možnosti sodelovanja

Na 5. strani

V razburkanih vodah rešili tržaška jadralca

Na 6. strani

Sosič in Roveredo v štiričrni postavitvi

Na 8. strani

Nagradi Blagovičevi in Grebenšku

Na 10. strani

Pomladanska parada
ROBERT STOLZ
Opereta v dveh dejanjih
Režija Jože Hrovat
Dirigent Hilarij Lavrenčič
KULTURNI CENTER
LOJZE BRATUŽ
PONOVI
četrtrek, 18. oktobra 2012, ob 20.30
nedelja, 21. oktobra 2012, ob 16.30
Tel. 0481 531445, e-mail: kcl.bratusz@libero.it

**OVREDNOTIMO
VAŠE ZLATO**
Odkupujemo zlato in srebro
Prodajamo
investicijsko zlato
2 AGENCIJI V TRSTU:
AG.1 Ulica Giulia, 25/A
AG.2 Ulica Dell'Istria, 17
STOK
STUDIO18KARATI
www.studio18karati.net

MATTEO MARCHIÒ LUNET
**SANIVET
MULTISERVICE**
TRST - Ul. T. Luciani 4
TEL. 380 3787140
• DRUŽBENO-ZDRAVSTVENE
STORITVE 24 ur na dan •
• BOLNIČARSKA OSKRBA •
• ZDRAVSTVENA OSKRBA •
• OSKRBA OSTARELIH •
• OSKRBA NA DOMU •
• PREVOZNA STORITEV v Italiji
in tujini za zdravniške preglede,
sprejeme v bolnišnico in izhode iz
bolnišnice •
• MASAŽA •
Član FEDERSERVIZI

MANJŠINA - Zastopstvo slovenske manjšine pisalo predsedniku Napolitanu

»Volilni zakon naj predvidi možnost zastopanosti slovenske manjšine«

Predsednika zastopstvo prosi, naj se zavzame za rešitev tega vprašanja, kar predvideva tudi zaščitni zakon

TRST - Zastopstvo slovenske manjšine v Italiji, ki ga sestavljajo predsednika obeh krovnih organizacij, Rudi Pavšič za Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo, Drago Štoka za Svet slovenskih organizacij, Damijan Terpin (deželni tajnik Slovenske skupnosti), deželni svetnik Igor Kocijančič (Zveza levice) in senatorka Tamara Blažina za Demokrasko stranko, je v zvezi z vprašanjem zastopanosti slovenske manjšine ob snujočem se novem volilnem zakonu za italijanski parlament, naslovilo pismo na predsednika italijanske države Giorgio Napolitana.

V uvodu člani skupnega zastopstva slovenske jezikovne skupnosti v Furlaniji Julijski krajini pišejo, da se na predsednika države obračajo s pomembnim vprašanjem, saj ravnokar potekajo v senatu pogovori za oblikovanje novega volilnega zakona.

»Gre za udeležanje 26. člena zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001, ki vsebuje zakonska določila za zaščito slovenske jezikovne manjšine v deželi Furlaniji Julijski krajini, omenjeni člen pa za deva volilne zakone za volitve senata in poslanske zbornice. Ti naj vsebujejo določila, ki olajšajo izvolitev kandidatov, ki pripadajo slovenski manjšini. Doslej ta člen še ni bil v nobeni obliki uredničen, zato menimo da je sedanja razprava o

reformi volilnega sistema primerna priložnost, da se končno tudi ta norma aplicira,« piše v pismu Napolitanu.

V nadaljevanju člani zastopstva navajajo, da gre torej za spoštovanje državnega zakona, v skladu z načeli, ki jih predvidevata 3. in 6. člen italijanske ustave ter za pravico aktivnega sodelovanja v javnem življenju vseh državljanov. »Z ozirom na odločitve Ustavnega sodišča glede jezikovnih manjšin, ki so razmeroma maloštevilne v odnosu z večino državljanov, se aktivno sodelovanje udeležanja tudi z odstranitvijo vseh tistih ovir, ki onemogočajo spoštovanje načel,« poudarjajo.

To vprašanje so že obravnavali na vladnem manjšinskem omizju, ki je bilo ustanovljeno pred kratkim na Ministrstvu za notranje zadeve, ter v pogovorih, ki so jih člani zastopstva slovenske manjšine imeli v prejšnjih dneh z načelniki skupin v komisiji za ustavne zadeve v Senatu.

»Cenimo vašo občutljivost za zgoraj omenjene teme, zato vam bomo iskreno hvaležni, če se boste pri pristojnih oblasteh osebno zavzeli za to, da bodo upravičena pričakovanja slovenske narodne skupnosti v Furlaniji-Julijski krajini dobila konkreten odziv,« še piše v pismu predsedniku Giorgiu Napolitanu.

Predsednik Italije Giorgio Napolitano

ANSA

DUNAJ - Koroški glavar izrazil tudi željo za enotno predstavništvo koroških Slovencev Dörfler s Sturmom in Sadovnikom predstavil knjigo o dogovoru o dvojezičnih krajevnih tablah

Danes še predstavitev v Celovcu - Jutri 23. v koroški prestolnici Evropski kongres narodnih skupnosti - Med predavatelji tudi Rudi Pavšič

DUNAJ/CELOVEC - Koroški deželni glavar Gerhard Dörfler tudi leto dni po dogovoru še vedno praznuje (minimalen) kompromis 164 dvojezičnih tabel na Koroškem. Skupaj s predsednikom Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjanom Sturmom in Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk (SKS) Bernardom Sadovnikom (predstavnik NSKS ni bil povabljen) je včeraj na tiskovni konferenci Dunaju predstavil knjigo z naslovom »Ein Kärnten. Die Lösung« (Ena Koroška. Rešitev). Kot v zadnjem letu ob vsaki priložnosti je pri tem uporabljal prispevek o »srečanju sredi mostu«, a tudi včeraj ni omenil istočasno podpisanega memorandumu o ureditvi drugih odprtih vprašanj, iz katerega dežela do danes ni izpolnila niti ene točke.

Gre za publikacijo, ki jo je izdala dežela Koroška o dogovoru in postavitvi dvojezičnih krajevnih napisov na Koroškem leta 2011 oz. »po 56 letih razprav in sporov«, kakor je zapisalo na vabilu na tiskovno konferenco. Na pred-

stavitvi publikacije je sodeloval tudi nekdanji avstrijski ambasador v Sloveniji Erwin Kubesch.

Knjigo bodo v okviru okrogle mize v celovškem Domu glasbe danes zvečer predstavili tudi na Koroškem. Poleg deželnega glavarja bodo na okrogli mizi spregovorili še državni sekretar in vodja pogajanj o dvojezičnih tablah Josef Ostermayer, slovenski župan Železne Kaple Franc-Jozef Smrtnik, predsednik ZSO Marjan Sturm, zgodovinar Hellwig Valentin ter nekdanji kolesar-profesionalc Peter Wrolich. Nastopila bosta tudi komorni zbor Hugo Wolf iz Maribora in tamburaši slovenskega prosvetnega društva iz Loč ob Baškem jezeru.

Predstavitev knjige o dogovoru o dvojezičnih tablah je posredno tudi uvod v 23. Evropski kongres narodnih skupnosti pod geslom Srečanje, dialog in kultura, ki bo jutri v Domu glasbe v Celovcu. Kongres prireja Biro za slovensko narodno skupnost pri Uradu koroške deželne vlade, na njem pa bodo predstavniki raznih narodnih skup-

nosti oz. manjšin v Evropi - med njimi tudi predsednik SKGZ Rudi Pavšič - predavali na temo Instrumenti sporazumevanja z in med narodnimi skupnostmi.

Na včerajšnji predstavitvi knjige o dvojezičnih napisih je glavar Gerhard Dörfler izrazil tudi željo, da bi bili koroški Slovenci sposobni oblikovati enotno predstavništvo manjšine. Dörfler si želi, da bi se vse tri predstavniške organizacije koroških Slovencev združile pod eno streho. Predsedovanje temu predstavništvu pa bi lahko uredili po načelu rotacije, je predlagal. Idejo sta po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA podprla tudi predsednika ZSO Marjan Sturm in SKS Bernard Sadovnik. Pri tem je Sadovnik izrekel kritike na račun Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) in dejal, da si »ena organizacija ne more prilastiti vsega«.

V Ljubljani se je na pobudo odzvala tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak. Kot je pojasnila, spodbuja vse manjšin-

ske organizacije k medsebojnemu sodelovanju in enotnemu nastopanju za interese slovenske manjšine. »Spodbujam slovensko manjšino na Koroškem, da bi znova zaživel Koordinacijski odbor koroških Slovencev (KOKS), ki bi povezoval vse ključne organizacije. Ne glede na sugestije o povezovanju, pa mora končna odločitev o tem dozoreti znotraj narodne skupnosti same,« je poudarila ministrica.

Mediji so Dörflerja izzvali tudi glede spornih izjav njegovega strankarskega kolega v koroških svobodnjakih in deželnega odbornika za finance Haralda Doberniga, češ da koroški Slovenci niso pravi Korošci. Vendar pa se je Dörfler izmikal, da je bilo glede tega že vse povedano. Vseeno je včeraj še dodal, da so bile Dobernigove izjave napačno interpretirane in da je šlo za »mnenje, ki nima nobene zveze z resitvijo glede dvojezičnih krajevnih tabel«. Na obeh straneh so bile izjave, ki so niso bile v skladu s tem dogovorom, je menil. (I.L./C.R.)

SLOVENIJA - Nepričakovana sprememba pri osrednjem dnevniku

Odstopila odgovorna urednica Dela Romana Dobnikar Šeruga

LJUBLJANA - Odgovorna urednica Dela Romana Dobnikar Šeruga je podala odstopno izjavo, je na spletni strani zapisalo Delo. Začasna predsednica uprave Marjeta Zevnik je odstopno izjavo tudi sprejela, za v. d. odgovornega urednika pa je bil imenovan odgovorni urednik Slovenskih novic Bojan Budja, vendar najdlje do 31. marca prihodnje leto. Dobnikar Šerugova je odstop ponudila nepričakovano in iz osebnih razlogov, so zapisali na Delu. Po besedah Zevnikove so se razšli sporazumno. Romana Dobnikar Šerugova je za STA dejala, da svojega odstopa za medije ne bo komentirala.

Kot so zapisali na spletni strani Slovenskih novic, je Romana Dobnikar Šeruga na uredniškem sestanku v prostorih Dela povedala, da pooblastila odgovorne urednice izgublja s sredo. Budja bo sočasno urejal tako Delo kot Slovenske novice, napovedal pa je, da bodo ostali zavezani profesionalnosti.

Romana Dobnikar Šeruga

Nadzorni svet časopisne družbe Delo je Romano Dobnikar Šeruga za odgovorno urednico Dela in njegove spletne izdaje Delo.si potrdil 23. aprila 2010, imela je tudi pozitivno mnenje aktivna novinarjev. Funkcijo je

prevzela 1. maja istega leta, pred tem pa je urednikovala na Nedelu. Budja pa je odgovorni urednik Slovenskih novic od decembra 2010.

Ravno včeraj pa je potekel rok za prijavo na mesto predsednika uprave časopisne in založniške družbe Delo. Nadzorni svet Dela je namreč 12. septembra s položaja prvega moža družbe razrešil Jurija Giacomellija, 29. septembra pa objavil razpis za novega predsednika uprave Dela. Giacomelli je Delo vodil od 1. decembra 2009, razrešitev pa ga je presenetila.

Nadzorniki Dela si želijo, da bi se na razpis prijavil menedžer z uspešnimi poslovnimi rezultati, ki se bo posvečal predvsem učinkoviti prodaji vseh edicij, vodenju zaposlenih in dobrim poslovnim dosežkom. Nadzorniki, ki jim predseduje Robert Šega, so si pridržali tudi pravico, da sami neposredno povabijo primerne kandidate, da vložijo kandidaturo. (STA)

SLOVENIJA - Zaradi pisanja o Probanki

Zaslišali odgovornega urednika Večera

MARIBOR - Policisti so v ponedeljek v okviru kazenskega postopka zaslišali odgovornega urednika Večera Tomaža Ranca, v naslednjih dneh pa naj bi tudi novinarja časnika Damijana Toplaka, ki je pisal o slabih kreditih Probanke, piše včerajšnji Večer. Sumijo ju izdaje bančne tajnosti.

Toplak se je v članku o slabih kreditih Probanke in njenih dolžnikih osredotočil predvsem na tiste dolžnike, ki imajo bonitetno oceno C in manj, kar pomeni, da njihovi krediti, vsaj v celoti, banki morajo biti nikoli ne bodo poplačani. Kot je pojasnil novinar Večera, pri pisanju o problematičnih posojilnih dolžnikih Probanke ni šlo za razkrivanje poslovne skrivnosti, ampak za pisanje v interesu javnosti, še posebej pa zaposlenih, komitentov, lastnikov in vseh drugih deležnikov banke.

Ranc je povedal, da se novinarji in uredniki pri svojem delu pogosto soočajo z različnimi oblikami pritiskov. Na zaslišanju je policistom povedal, da se v tej fazi postopka ne bo zagovarjal in da novinar ne sme izdati virov, ker to ne bi bi-

Četrtna hrvaških dijakov in študentov do vpisa s podkupnino

ZAGREB - Vsak četrti dijak ali študent na Hrvaškem se je v šolo ali na fakulteto vpisal s pomočjo podkupnine, je pokazala raziskava, ki jo je izvedel spletni portal za informacije o izobraževanju EduCenter. Kot so dodali, je šokantno, da se je kar 67 odstotkov anketirancev med izobraževanjem srečalo z določeno obliko korupcije. Podkupovanje je bilo ključnega pomena pri opravljanju izpitov za 17 odstotkov anketirancev, še osem odstotkov pa si je z modrimi kuvertami zagotovilo zaključni izpit ali diplomu, je objavil EduCenter na svoji spletni strani.

Anketiranci so korupcijo tudi komentirali: "Nekaj denarja nikoli ne škodi, da prideš v šolo, v katero si želiš" ali "Boljša šola je tudi dražja, sicer pa je vse moč urediti". Približno 16 odstotkov od dobrih 250 anketirancev je navedlo, da je boljše oceno prineslo tudi poznanstvo s profesorji ali člani njihove družine. Kot je zapisal eden izmed vprašanih, ni imel pogojev za izpit, a je njegova mama zdravnica in je hčerki profesorice uredila zdravniški pregled mimo čakalne vrste. Predstavili so tudi primer, ko je profesor dopustil prepisovanje med izpitom tistim študentom, ki so kupili njegovo knjigo.

Samo tretjina anketirancev ima pozitivne izkušnje z izobraževanjem in pravi, da osebno niso občutili korupcije. Trdijo, da se podkupovanja poslužujejo zgolj slabi študentje, saj "tisti, ki se naučijo, ne potrebujejo podkupnine za uspeh na izpitu".

Raziskavo so objavili potem, ko je izbruhnila nova korupcijska afera na zagrebški univerzi. Prejšnji teden so prijeli 12 oseb zaradi suma podkupovanja ter zlorabe položaja in pooblastil na medicinski fakulteti. Še vedno odmevajo tudi podobni primeri na ekonomski in prometni fakulteti.

Spet stavka na televiziji Antenna 3

TRST - Septembra so po celi seriji stavk končno prešli prvi del zaostalih plač, drugi obrok pa kljub sklenjenemu dogovoru še pogrešajo. Zaradi tega je novinarsko in tehnično osebje deželnih uredništev zasebne televizijske postaje Antenna 3 - Free spet protestno prekinjalo roke. Njihov odvetnik je zahteval nujno srečanje z lastnikom, in sicer v roku treh dni. Če do soočenja ne bo prišlo, se bodo uslužbenci obrnili na državno tožilstvo, saj založnik že osem mesecev ne izplačuje prispevkov za pokojninsko zavarovanje. Dva njihova sodelavca pa sta sodno pot že ubrala. Založnik medtem obljublja, da bo zaostale plače izplačal do konca oktobra, 22. t. m. pa naj bi se vodstvo podjetja sestalo s sindikalnimi predstavniki na sedežu televizije v Trevisu.

GOSPODARSTVO - Strateški svetovalec menedžerjev Mauro De Bona

Steve Jobs in Ikea pri nas ne bi bila uspešna

Globalna kriza razgalila nesposobnost podjetij pri ustvarjanju poslovnih modelov - Dober proizvod ni dovolj

TRST - Kakovosten proizvod danes ni več jamstvo za podjetniški uspeh, še posebno v tem kriznem obdobju. Pa tudi izboljšati ali obnoviti že obstoječe proizvode in storitve včasih ni dovolj. Za izhod iz krize - v kateremkoli gospodarskem sektorju - mora podjetje izvirno obnoviti svoj poslovni model, trdi inženir Mauro De Bona, partner družbe za strateško in organizacijsko svetovanje Campus (s sedežema v Rimu in Vidmu). De Bona bo jutri ob 18.30 v vili Manin predaval na srečanju, ki ga prireja deželni zvezi menedžerjev Federmanager in CIDA ter družba FormTeam. V kavarni Tommaseo v Trstu sta gosta predstavila predsednik deželnega Federmanagerja Maurizio Bressani in podpredsednik FormTeama Riccardo Romanzin.

Inž. De Bona, zakaj nam dober proizvod danes ne zagotavlja uspešnega poslovanja?

Ker je konkurenca vse ostrejša, tehnologijo in inovativne proizvode pa je lahko posnemati. Kopiranih in ponarejenih artiklov ne najdemo samo na Kitajskem, to se dogaja povsod. Podjetja morajo okrog svojega proizvoda ali storitve zgraditi skupek različnih elementov, neke vrste lego kock, vsak košček pa mora biti popolnoma originalen. V tej zgradbi naj bodo artikli, storitve, vsebine, marketing, dizajn ter vse, kar spada v intelektualni kapital. Vse skupaj ustvari dobro poznano značilnost podjetja, ki jo je zelo težko ali nemogoče posnemati.

Kakovost ni na prvem mestu?

Ne vedno. Za nekatere svetovno znane blagovne znamke ni značilno to, da imajo najboljše proizvode. Zgradile pa so najboljše poslovne modele. Skupaj so spravile več elementov in jih na izvirni način ponudile kupcem.

Pri podjetjih je pogosta napaka ta, da se preveč zaljubijo v svoje proizvode ali storitve. Če mislimo, da je to dovolj, zgrešimo. Kriza zadnjih let je razgalila neko razširjeno nesposobnost ustvarjanja uspešnih poslovnih modelov. Marsikdo proizvaja dobre artikle, a jih ne zna ovrednotiti.

So te težave v Furlaniji-Juljski krajini zaznavne?

Tu imamo žal opravka še z dodatnim dejavnikom: v deželi FJK so ljudje po naravi nezaupljivi. Ko pa nastane potreba po odpiranju ter iskanju novih kanalov, zaveznikov in partnerjev, je nezaupanje za podjetja velika ovira, ki zelo omejuje njihov razvojni potencial.

Je torej kriva mentaliteta, ki prevladuje na določenem ozemlju?

Naj vam navedem dva primera. Ko bi Steve Jobs živel na Opčinah, v Červinjanu ali Tolmeču, najbrž ne bi razvil Appleovega imperija. Recimo, da bi pred dobrim desetletjem predstavil Deželi svoj načrt za izdelovanje in trženje predvajalnika i-pod. Prepričan sem, da Dežela načrta takrat ne bi odobrila in financirala, ker ni bil dovolj inovativen. Do neke mere je to res, saj i-pod ni bil niti prvi niti najboljši predvajalnik. Ampak z vsem, kar so Jobs in njegovi sodelavci razvili okoli i-poda (začeni s računalniškim programom i-tunes), so premagali konkurenco.

Kaj pa bi se zgodilo, če bi videnskim in pordenonskim proizvajalcem pred štiridesetimi leti predlagali, naj prodajajo pohištvo, ki ga morajo montirati sami kupci? Rekli bi, da je to noro. Švedska Ikea je na tem modelu gradila svetovne uspehe, kakovost njenih artiklov je pri tem postranskega pomena.

Aljoša Fonda

Mauro De Bona in predsednik deželne zveze Federmanager Maurizio Bressani na predstavitvi v kavarni Tommaseo

KROMA

FJK - Od leta 2009 do danes

Tisoč stečajev

Polovico podjetij zaprejo pred petim letom delovanja

TRST - V Italiji gre vsak mesec v stečaj tisoč podjetij, letošnji poletni meseci (julij-september) pa so bili glede tega najslabši od začetka gospodarske krize, saj so na sodiščih zabeležili 2397 stečajev. To so alarmantni podatki, ki jih je v ponedeljkovi številki objavil italijanski gospodarski dnevnik Il Sole24Ore. V Furlaniji-juljski krajini pa ni nič boljše, saj je od leta 2009 izginilo tisoč podjetij (ali to-

čneje 996 stečajev), od julija do septembra letos pa 58. Od 1. januarja do 30. septembra letos so v deželi FJK našli 210 stečajev, se pravi več kot pet na teden. Petino vseh stečajev pa so registrirali v Lombardiji, kjer je tudi daleč največ aktivnih podjetij.

Kakor v ostalih deželah, je kriza tudi na severovzhodnem koncu države v največji meri prizadela gradbeni, trgovski in avtomobilski sektor. V Trstu se je število podjetij, ki upravljajo avtosalone, v zadnjem letu v bistvu prepolovilo.

Po podatkih združenja obrtnikov in majhnih podjetij CGIA iz Meester polovico italijanskih podjetij (49,6 odstotka) zaprejo že pred petim letom delovanja. Pred pičlimi sedmimi leti je povprečje znašalo 15 let, v prvi polovici 20. stoletja pa so bila podjetja skoraj »nesmrtna«, saj je njihova povprečna »življenjska doba« leta 1935 znašala 90 let. To pa je že druga zgodba. (af)

KOROŠKA - Dvojezično šolstvo

Letos spet skoraj štiri tisoč prijav k pouku slovenščine

V šolskem letu 2012/13 število prijav upadlo le izven dvojezičnega območja

Vodja oddelka za manjšinsko šolstvo Sabine Sandrieser pravi, da so številke pomembne, še bolj pomembna pa je kakovost pouka

IVAN LUKAN

CELOVEC - Prijave k pouku slovenščine na osnovnih ter srednjih in višjih šolah na Koroškem ostajajo na zelo visokem nivoju in so stabilne. To razveseljuje dejstvo potrjujejo aktualne številke prijav k slovenskemu oziroma dvojezičnemu pouku na Koroškem v šolskem letu 2012/2013, ki jih je včeraj objavil Deželni šolski svet za Koroško. Skupno se v novem šolskem letu uči slovenščine 3.913 mladih Korošcih in Korošicev!

V primerjavi z lanskim šolskim letom pomenijo aktualne številke, da je število prijav na prvih štirih stopnjah osnovnih šol na dvojezičnem območju stabilno (zabeležili so le malenkostni padec od 44,93 na 44,40 odstotka prijavljenih), prav tako na Slovenski gimnaziji in Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu ter na (privatni) Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu. Edinole pri prijavah k slovenskemu pouku na višjih splošno in poklicno izobraževalnih šolah izven veljavnostnega območja manjšinskošolskega zakona se je število zmanjšalo (od 618 na 483).

Konkretna številka kaže, da se je k pouku slovenščine oz. dvojezičnemu pouku na 70 ljudskih šolah na območju zakona o manjšinskem šolstvu v tekočem šolskem letu prijavilo 1.977 (2011/2012: 1.975) šolarjev in

šolk. Skupno z Javno dvojezično šolo v Celovcu in (zasebno) Mohorjevo ljudsko šolo (173 / 2011/2012: 166) s tem obiskuje dvojezični pouk oz. pouk slovenščine na prvih štirih šolskih stopnjah na Koroškem 2.150 učenec in učencev ali devet več kot lani. Če se prištejejo še prijave na glavnih šolah in na novih srednjih šolah, na slovenskih oz. dvojezičnih višjih splošno izobraževalnih ter poklicnih šolah (Slovenska gimnazija, Dvojezična trgovska akademija, Višja šola za gospodarske poklice v Šentpetru) ter na višjih šolah zunaj veljavnostnega območja manjšinskošolskega zakona obiskuje na Koroškem dvojezični pouk oz. pouk slovenščine kar 3.913 (2011/2012: 4.006) šolarjev in šolk.

Število prijav na 18 (16) glavnih šolah/novih srednjih šolah je naraslo s 379 na 393, Slovensko gimnazijo obiskuje 513 (506) dijakov in dijakinj, Dvojezično trgovsko akademijo 158 (163), Višjo šolo za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu pa 129 (124) dijakinj in dijakov. Vodja oddelka za manjšinsko šolstvo pri Deželnem šolskem svetu Sabine Sandrieser je ob objavi aktualnih podatkov poudarila, da so številke nedvoumno pomembne, še bolj pomembno pa je kakovost pouka. In na tem vseskozi delamo, je še dodala.

Ivan Lukan

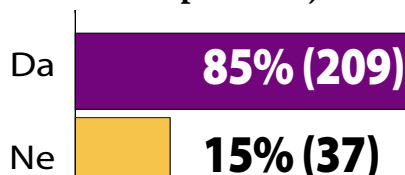
SPLETNA ANKETA PD

Velika večina podpira poučevanje verstev

Italijanski šolski minister Francesco Profumo je pred kratkim predlagal, da bi v šoli namesto sedanjega verouka poučevali verstva in etiko. Ne samo torej zgodovino katoliške Cerkve in njen nauk, temveč tudi zgodovino in nauke ostalih veroizpovedi, ki so v Italiji, tudi spriču prihoda priseljencev, vse bolj razširjene. Zamisel šolskega ministra v vladi Maria Montija presenetljivo ni doživela velikega odmeva, povzročila je sicer nekaj polemik, Profumov predlog pa je kmalu romal v pozabo. Škoda, saj gre za zanimivo idejo vredno razmisleka in premisleka.

Kar 85 odstotkov (skoraj pravi plebiscit) sodelujočih v anketi spletnega Primorskega dnevnika podpira Profumovo zamisel in le 15 odstotkov jih nasprotuje temu ministrovemu predlogu. Za njegovo uresničitev, če bo sploh kdaj uradno predložen, pa bo v vsakem primeru potreben zelo dolg zakonski in zlasti politični postopek, tako da bo stvar aktualna, če sploh bo, morda po spomladanskih parlamentarnih volitvah.

Soglašate z italijanskim šolskim ministrom Francescom Profumom, da bi bilo treba uro verouka nadomestiti s poučevanjem verstev in etike?

www.primorski.eu

ZAHODNI KRAS - Srečanje je sklical rajonski predsednik Roberto Cattaruzza

Ureditev paštnov pomembna predvsem za varstvo okolja

Lastniki zemljišč pod Kontovelom in Prosekom, jusarji, vinogradniki, pa tudi okoljevarstveniki

Kaj storiti s kontovelskim in proseškim bregom? To vprašanje se je zadnje mesece večkrat zastavilo v javnosti: na srečanjih s tržaškimi in deželnimi upravitelji, na sestankih z domačini, ki jih je priredil zahodnokraški rajonski svet. Mnogo je bilo na njih povedanega, a malo konkretno storjenega.

Konec avgusta je tržaški občinski odbornik za okolje Umberto Laurenzi sklical srečanje na to temo, z namenom, da bi na njem izluščili zamisli, ideje za nekakšen načrt za obnovo tistega območja.

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza je zbral iznesene zamisli in iz njih izdelal nekakšen idejni načrt, ki ga je pretekel teden dal v presojo domačinom in predstavnikom kraških vinogradnikov.

Srečanja so se udeležili številni lastniki zemljišč v kontovelskem in proseškem bregu, predstavnik kontovelskega jusa, predstavnik odbora za ločeno upravljanje jusarskega premoženja s Proseka, zastopnik tehničnega odbora za vina Carso-Kras, pa tudi predstavnik miramarskega morskega parka, »saj je prav in koristno, da tudi okoljevarstveniki povedo svoje mnenje o zadevi,« kot je izrecno poudaril predsednik Cattaruzza.

Načrt v prvi točki predvideva ureditev turističnih poti in stez na relaciji od Dražce do Nabrežine z razgledom na zaliv. Pot bi vodila tudi skozi vasi, zato bi morali (druga točka) urediti tudi zgodovinska vaška jedra, podobno tako, kot so to uspešno storili že v Toskani in Umbriji.

Osrednji del načrta predvideva obnovo paštnov pod Kontovelom in Prosekom v kmetijske namene. O tem posegu je že govoril v znanem protokolu, ki je omogočil uvedbo zaščitne vinske znamke Prosecco DOC. To območje je že dolgo let večinoma opuščeno. Nekateri lastniki vendarle hvalevredno vztrajajo z urejanjem vinogradov in oljčnih nasadov. Njim je treba priskočiti na pomoč in spodbuditi še druge, da se lotijo obnove paštnov, ali pa omogočijo drugim, da to storijo. Cattaruzza je izrecno opozoril, da ti posegi ne bi imeli izključno gospodarski predznak, temveč bi opravili prepotrebno preventivno delo za utrditev pobočja pod Kontovelom in Prosekom. Investicija bi se izplačala, ker bi preprečila zdrs pobočja in usade. Cattaruzza je omenil nekaj usadov, ki so se zvrstili v zadnjih letih in so pobrali za sabo kamenje, zemljo, pa tudi visoka drevesa. V bistvu: ureditev zidkov in obnova kmetijskih dejavnosti na tem območju bi imela v prvi vrsti pomemben okoljevarstveni učinek, kar bi morali naravovarstveniki podpreti, ne pa zavirati.

Pri ureditvi porušjenih zidkov bi morali dopustiti porabo veziva (na primer cementa), da bi bili zidki trdnjši. Nadalje bi morali uvesti olajšave za vodne priključke in urediti odtočne kanale za zbiranje deževnice. Obласти bi morale dovoliti razširitev poti in stez, ki vodijo v breg do največ metra in pol, da bi tako omogočili dostop majhnih kmetijskih strojev. Nadalje bi morali vinogradnikom in ostalim kmetovalcem dopustiti gradnjo majhnih skladišč za orodje, kot so bile na primer zgodovinske prisotne niše v zidkih. Tako urejeno pobočje bi postalo turistična atrakcija, povečal bi se obisk na Krasu, kar bi imelo blagodejne učinke tudi za restavracije, osmice in oddajanje sob v najem.

Udeleženci srečanja so ugodno ocenili načrt. Lastniki zemljišč so predstavili svoj dokument s predlogi za obnovo kmetijskih dejavnosti, o katerih bo še govor.

M.K.

Del obdelanega pobočja v kontovelsko-proseškem bregu

KROMA

KRIŽ - Dvojezični smerokaz za Obalno cesto

Tempirana zamenjava

Občinski odbornik Dapretto pojasnil, zakaj je bil prej nameščen samo italijanski smerokaz

Od konca junija je v središču Križa nameščen dvojezični smerokaz, ki usmerja promet proti Obalni cesti. Zanj je zaprosil zahodnokraški rajonski svet že septembra lani. Smerokaz je bil po mnenju rajonskih svetnikov potreben, ker so številni avtomobilisti, namenjeni iz vasi na Obalno cesto, zgrešili pot, kar je povzročalo zmedo v prometu skozi vas.

Občinska uprava je 29. maja letos res postavila zahtevani smerokaz, ki pa je bil le v italijanskem jeziku. Zato je rajonski svet pisal občinski upravi (4. junija letos) in zahteval namestitev dvojezičnega smerokaza, saj sodi Križ na zaščiteno območje.

Tržaški občinski odbornik za javna dela Andrea Dapretto je v začetku oktobra odgovoril na pismo rajonskega sveta. Zapisal je, da je občina naročila prvi smerokaz (v italijanskem jeziku) preden je začel veljati zakonski odlok z dne 21. marca letos. Slednji je spremenil določila prejšnjega odloka iz leta 2008, ki je predvideval rabo dvojezičnosti samo za napise, nameščene na začetku in koncu vasi na zaščitnem območju. Občinska uprava je po pismu rajonskega sveta takoj ukrepala in 26. junija letos zamenjala enojezični smerokaz z dvojezičnim.

M.K.

PADRIČE - V soboto ponoči s sprejem počekali vaško jedro

Storilcev še niso izsledili

Pomazani vodnjak, pročelja, vrata in cerkvena - Karabinjerji govorili o udeleženci nočne zabave, nihče pa ni priznal dejanj

Neznanci so v soboto zvečer z rdečim sprejem pomazali vaško jedro Padrič. Vaščani, ki so vandalsko dejanje takoj prijavili karabinjerjem v Bazovici, so povedali, da se je skupina mladih potepala po vasi okrog 23. ure. Na nekem zemljišču na Padričah, bolj natančno pri Rupci (na cesti proti Gropadi), so sicer v soboto zvečer priredili zabavo ob praznovanju rojstnega dne.

»Zad za kalom« so storilci na pročelje hiše narisali keltski križ, po vasi pa so s sprejem počekali leseni vhod »pr' Škabčevih«, komaj obnovljen vaški vodnjak, pročelja treh hiš in pročelje vaške cerkvice Sv. Cirila in Metoda. Ponekod so vandali tudi izrili nekaj rastlin ter urinirali na zidove in vrata. Ni znano, ali je bilo storilcev več, ali pa je delo opravila ena sama oseba. Karabinjerji so se pogovorili tako z domačini kot z mladimi, ki so bili na nočni zabavi, med slednjimi pa ni nihče prevzel odgovornosti za sobotna dejanja. Na nabrežinskem poveljstvu karabinjerjev so včeraj povedali, da bi potrebovali pomoč morebitnih očividcev.

Na prefekturi posvet ZKB o gospodarski evoluciji

Evolucija v polnem teku je naslov posveta, ki ga Zadrúžna kraška banka prireja danes ob 17.30 v vladni palači na Velikem trgu 8. Srečanje bo namenjeno analizi ekonomske krize, ki pogojuje družbeni in gospodarski sistem našega prostora. Po uvodnem pozdravu prefekta Alessandra Giacchettija bo uvodno razmišljanje prispevala docentka na oddelku za management univerze Ca' Foscari iz Benetk Chiara Mio, sledila bo okrogla miza, pri kateri bodo sodelovali predsednik ZKB Sergij Stancich, župan Roberto Cosolini, Chiara Mio, predsednik družbe KB 1909 Boris Peric in odgovorni upravitelj družbe General Cargo Terminal Claudio Grim.

Slovenski jezik in književnost na leposlovni fakulteti

Kako, kje in kdaj študirati slovenščino v akademskem letu 2012–2013? Katere knjige, programe, bibliografije uporabljati? Katere možnosti izkoristiti? Na vse to bodo odgovorili predmetni profesorji in lektorji danes ob 11.00 uri na sedežu v Ul. Androna Campo Marzio 10, v pritličju v predavalnici D, na predstavitvi predavanj in lektoratov iz slovenskega jezika in književnosti v akademskem letu 2012–2013.

O planiranju in rabi tal

V knjigarni Minerva (Ul. S.Nicolò 20) bo danes ob 17.30 govor o porabi ozemlja in hidrogeološki varnosti. Sodelujejo izvedenci Bruno Grego (hidrogeološki vidiki), Giorgio Tamaro (biotska raznolikost) in Paolo Parmegiani (poraba tal). Srečanje prireja zbornica inženirjev tržaške pokrajine in tržaška sekcija združenja za urbanistične študije CeNSU, katere izvedenci bodo tudi predstavili model prostorskega planiranja na podeželju.

Slana voda iz pip bolnišnice na Katinari

Iz vodnih pip bolnišnice na Katinari je včeraj začela pritekati slana voda. Zakaj se to dogaja, je pravzaprav še skrivnost, saj so tehniki včeraj popoldne zamen iskali vzrok nevarnosti. Vodstvo bolnišnice je takoj ukrepalo in bolnikom ter osebju priporočilo, naj ne pijejo vode, v zameno pa so bolnikom razdelili pitno vodo v plastenkah. Pojasnjujejo, da ni posebnih razlogov za alarm, saj po prvih ugotovitvah voda ni zastrupljena, niti niso v njej zasledili kakih drugih znakov onesnaženosti, razen nenavadne prisotnosti soli. Vodstvo bolnišnice nadalje obvešča, da ni težav niti s prehrano, saj pripravljajo vse obroke izven bolnišničnega poslopja, kjer ni z vodo nikakršnih težav.

Broz v Trstu še buri duhove

Priimek Broz še vedno buri duhove v vrstah tržaške desnice. Skupini kakih dvajsetih pripadnikov desničarske študentske organizacije Azione universitaria ni šlo v račun predvajanje dokumentarnega filma Izbira v veliki dvorani tržaške univerze. Vzrok: avtorica dokumentarca je Svetlana Broz, vnukinja Josipa Broza Tita. Dejstvo, da so v dokumentarcu zbrane štiri zgodbe z Balkana, katerih protagonisti so ljudje, ki skušajo zbežati pred etničnim čiščenjem, je bilo zanje povsem zanemarljivo. Čeprav režiserke ni bilo na predvajanje, so mladi desničarji protestirali proti njej pred univerzitetnim poslopjem in razdeljevali letake proti Titu.

POSVET - Čezmejna kooperacija ob vstopu Hrvaške v Evropsko unijo

Glavni problem še vedno meja v glavah

Potrebno je sodelovanje vseh - Skupni projekti za skupno rast

Posvet je bil na Pomorski postaji

KROMA

Vstop Hrvaške v Evropsko unijo leta 2013 odpira nove možnosti za razvoj celotnega območja med deželo Furlanijo-Juljsko krajino, obmejnimi pasom Republike Slovenije in hrvaško Istro. V zadnjih letih je bilo že mnogo projektov, na področju čezmejne sodelovanja oziroma mednarodne kooperacije pa se zdaj odpira vrsta novih možnosti, še predvsem s pomočjo evropskih finančnih sredstev ob učinkovitem skupnem načrtovanju projektov čezmejne sodelovanja za obdobje 2014-2020. Zaradi tega bo nujno tesno sodelovanje med vsemi subjekti, od lokalnih uprav do drugih javnih institucij, poseben poudarek pa bo potrebno nameniti ustanavljanju evropskih združenj za teritorialno sodelovanje (EZTS). Kar pa bo še najbolj pomembno, ne bo toliko padec meje med Slovenijo in Hrvaško, ampak brisanje meje, ki so v glavah ljudi še predvsem na slovensko-italijanskem obmejnem pasu.

To so bili glavni poudarki na posvetu o vstopu Hrvaške v Evropsko unijo, ki je bil včeraj dopoldne na Pomorski postaji. To je bilo drugo izmed dveh zasiedanj na temo vstopa Hrvaške v EU, ki sta ju priredila študijski center Dialoghi Europei in deželna direkcija za kulturo, za šport, za mednarodne odnose in za odnose z EU. Posveta sta bila namenjena razpravi o perspektivah razvoja na tem območju, udeležilo pa se ju je mnogo ljudi iz dežele FJK, slovenske

obale in hrvaške Istre. Prvo srečanje je bilo pred nedavnim v dvorani Tessitori in je bilo posvečeno pomenu dialoga in sodelovanja na kulturnem področju, medtem ko so bili na včerajšnjem posvetu v ospredju mreže storitev in skupni projekti za skupno rast.

Posvet je včeraj vodil in povezoval predsednik centra Dialoghi Europei Giorgio Rossetti. Uvodno besedo je podal deželni odbornik za kulturo, šport, mednarodne odnose in odnose z EU Elio De Anna, medtem ko je za sklepno misel poskrbel direktor omenjene deželne agencije Augusto Viola. Na srečanju so sodelovali številni ugledni gostje. Novi hrvaški veleposlanik v Rimu Damir Grubiša (ki se je že udeležil prvega posveta) je bil zadržan, v njegovem imenu pa je govorila generalna konzulka Republike Hrvatske v Trstu Nevenka Grdinić. Sicer so glavno besedo na posvetu imeli lokalni upravitelji iz bližnjega italijanskega, slovenskega in hrvaškega prostora, od tržaškega župana Roberta Cosolinija do županov občin Milje Neria Nesladka, Dolina Fulvie Premolin, Izola Igor Kolenc in Buje Borisa Miletića ter podpredsednikov Pokrajine Trst Igorja Dolenca in Pokrajine Gorica Mare Černic. Med gosti je bil tudi predsednik Unije Italijanov Maurizio Tremul, ki je med drugim opozoril na pomen sodelovanja in izvajanja skupnih projektov med manjšinskimi skupnostmi.

Sicer je bil sploh poudarek na nui po tesnejšem sodelovanju med sosednimi državami oz. deželami. Ravno manjšine pa so temeljni povezovalni člen, ki lahko spodbuja čezmejno kooperacijo in prispeva k skupni rasti. Govorniki so večinoma predstavili že opravljena dela in čezmejne projekte v teku, podali pa so tudi ideje in sugestije. Če je bil po eni strani govor o potrebi po sistemu pristanišč Severnega Jadrana, so po drugi omenili avtocesto od Trsta do Buj. Še predvsem Nesladek je poudaril nujno po usklajevanju dela javnih uprav na čezmejnem območju, glede Milj pa je izrazil željo po usklajevanju občinskega prostorskega načrta s koprskim regulacijskim načrtom. Škoda, da se koprski župan Boris Popović ni udeležil posveta.

Drugi so poudarili, da je žal meja še vedno v glavah ljudi. Kolenc je dejal, da je potreben mentalni preskok. Meje med Slovenijo in Hrvaško do pred nedavnim ni bilo, zato ne bo večjih problemov po odpravi te pregrade, je povedal. Toda meja med Slovenijo in Italijo, ki so jo formalno odpravili, je v resnici še prisotna. Dovolj je pomisliti, da premik iz Italije v Slovenijo in Hrvaško in obratno še ni postal nekaj navadnega. Zato je treba delati na tem, da bo to postalo samoumevno. Nujno je skratka povezovanje in skupno načrtovanje v luči evropskih finančnih sredstev. Motor tega pa so manjšine.

A.G.

V SPOMIN

Prezgodaj nas je zapustil Filip Fischer

Odšel je Fiško. Nikoli ga nisem imenoval drugače, tako kot mnogi drugi, in ga zato tudi v tem pozdravnem zapisu ne bom. Vem, da ne bi cenil, saj je veliko dal na avtentičnost v medčloveških odnosih.

Spoznal sem ga oblečenega v uniformo italijanske vojske, ko je proti koncu šestdesetih let prejšnjega stoletja skupaj z mojim bratom služil vojaški rok pri topničarskem polku v Piacenzi. Dobro se spominjam tega srečanja. Name, najstnika, je napravil vtis razgledanega človeka, intelektualca, ki se je izražal v lepi slovenščini.

Fiško je imel literarno žilico in je v mladostni pisal pesmi, ki so, poleg tega da so izšle v samostojnem pesniškem listu, plemenitile strani tedanjih publikacij, kot so bile Literarne vaje, Zaliv, Sodobnost, Goriška srečanja, Jadranski koledar, Dan in Most. Občutljivost za slovenski jezik ga je spremljala vse življenje.

Fiško je bil prvi, ki mi je govoril o statusu apolida in težavah, ki so bile s tem povezane. Rojen v Splitu je z družino prišel v Trst leta 1951, osem let star. Končal je srbsko pravoslavno šolo v Trstu, vpis na nižjo srednjo šolo pri Sv. Jakobu pa je pomenil začetek integracije v okolje naše skupnosti, kjer je potem diplomiral na slovenskem Trgovskem tehničnem zavodu. Na to obdobje je ostal navezan, saj se je skupaj z nekaterimi sošolci angažiral pri ustanovitvi in večletnem delovanju Krožka absolventov slovenske trgovske akademije (KASTA).

Sicer je Fiško pretežen del svojega delovnega obdobja - in s tem življenja - preživel v stavbi Primorskega dnevnika v Ulici Montecchi. Vrsto let je bil korektor krtačnih odvisov, v času, ko je bil dnevnik tiskan v svincu in je to še bil plemenit poklic, preden je zaradi napredovanja tehnike in pomanjkanja sredstev postal »tehnoški višek«. Kot korektor je bil strog in pikolovski lovec na napake, zahteven do sebe in kritičen do tistih, ki se jezik po nepotrebnem mrcvarili.

Obenem je bil v stavbi Primorskega dnevnika angažiran kot sindikalist in tudi kot tak je ostal vsem v spominu zaradi korektnosti in vsega, kar je naredil za tedaj številne uslužbence Založništva tržaškega tiska. Pozneje je v podjetju prevzel druge funkcije, več let je bil odgovoren za osebe. Tudi takrat je prišla do izraza njegova temeljitost, kot malokdo je obvladal zapletena pravila in zakonodajo. Vsak, ki je imel opraviti z njim, je vedel, da je v njem blaga in

dobrohotna duša, njegov glavni interes je bil vedno usmerjen v pravice uslužbencev in hkrati v uspeh založniške hiše.

Fiško se je vrsto let angažiral tudi kot pripadnik tržaške židovske skupnosti. V tem smislu je bil tudi za nas časnikarje vseskozi referenčna točka, veliko mu je bilo do tega, da se bogata zgodovina in dejavnost židovske skupnosti na Tržaškem primerno ovrednotita. V tem smislu je veliko pripomogel tudi kot dolgaletni sodelavec Primorskega dnevnika, navezal pa je tudi mrežo stikov z židovskimi skupnostmi v Sloveniji. Brez njega bi o vsej tej tematiki nedvomno vedeli mnogo manj.

Fiško nas je s soprogo Majdo obiskal v uredništvu dnevnika le malo več kot pred mesecem dni. Težko si je bilo predstavljati, da mu je zdravo že toliko opešalo, dobro je pazil, da tega ni bilo videti. Optimistično je govoril o številnih načrtih, kot da ima pred seboj še nekaj deset let življenja. Prinesel je novo serijo starih razglednic s spremljajočimi opisi. To je bil njegov konjiček, ob katerem so leta lahko uživali tudi naši bralci. O teh razglednicah je govoril z navdušenjem ljubitelja, v zadovoljstvo mu je bilo, da jih bomo po daljšem premoru spet objavljali. V zanj značilnem slogu je hotel izrecno poudariti, da se odreka vsakršnemu honorarju, ker je Primorski dnevnik v težavah. Tak je bil Fiško in tak je ostal do zadnjega.

Decembra bi dopolnil 69. leto starosti. Še naprej bomo objavljali njegove razglednice, dokler jih bo še kaj na zalogi. Žalostjo v srcu, ker je prijatelj Fiško prezgodaj odšel, a tudi s hvaležnostjo, za vse, kar je naredil. Soprog Majdi, hčerki Katarini, sinu Davidu, bratu Ivanu, našemu bivšemu kolegu, in vsem ostalim svojcem naj gre občuteno sožalje Primorskega dnevnika.

Dušan Udovič

ŽELEZARNA - Jutri srečanje v Rimu

Cosolini pesimist glede usode železarne

»Glede prihodnosti družbe Lucchini smo že vsi pesimisti.« To je izjavil včeraj tržaški župan Roberto Cosolini v vidiku srečanja o škedenjski železarini, ki bo jutri popoldne v Rimu na ministrstvu za gospodarski razvoj. Na srečanju bodo analizirali finančno stanje in perspektive družbe Lucchini (in posredno železarne), ki so že dramatične. Dovolj je pomisliti, da je povprečna mesečna izguba skupine 15 milijonov evrov. Srečanja se bodo udeležili predsednik Dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo, predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, predstavniki sindikalnih organizacij ter institucij iz Toskane, Piemonta in Lombardije.

Po Cosolinijevem mnenju je vsakor temeljnega pomena pospešiti postopek za proizvodno preobrazbo železarne ob upoštevanju jasne in točno začitane poti. To bo koristilo delavcem družbe Lucchini in še posebej zaposlenim v škedenjski železarini, je še poudaril Cosolini.

Sicer bodo v prihodnjih dneh pomembna srečanja. V Rimu bo danes do

poldne govor o težavah kovinarskega sektorja v Italiji, srečanja pa se bo udeležil tudi pokrajinski tajnik sindikata kovinarjev Fim-Cisl Umberto Salvaneschi v imenu enotnih sindikalnih predstavništev Rsu zaposlenih v škedenjski železarini in zaposlenih v podjetju Sertubi. Na pristojnem ministrstvu bo jutri, kot rečeno, zasedalo omizje o železarini, temu pa bo sledilo zasedanje pristojnega deželne omizja, ki se bo sestalo v ponedeljek dopoldne.

V petek dopoldne pa bo nenazadnje na tržaški prefekturi srečanje, na katerem se bo »predstavil« novi pooblaščenec upravitelj družbe Jindal Saw Italia Michele Colombo. Točneje povedano, to je človek, ki mu je družba Jindal naročila preustroj podjetja Sertubi in je njegov uraden naziv »chief restructuring officer«. Obeta se torej korenita preosnova tovarne. Sindikati napovedujejo, da petkovo srečanje (začelo naj bi se ob 10. uri) ne bo spoznavnega značaja. Zato je pričakovati, da bo trajalo tudi več ur. Sindikati so poudarili, da so pripravljeni ostati na prefekturi tudi čez noč.

A.G.

POLITIKA - V pričakovanju na primarne volitve

Odbor za Bersanija

Koordinatorja odbora sta Štefan Čok in Laura Marcucci - Poudarek na soočanju in dialogu

Spodbujati čim širšo razpravo in prispevati k široki participaciji v vidiku primarnih volitev je namen novonastalega tržaškega odbora za podporo kandidaturi Pierluigija Bersanija na primarnih volitvah leve sredine. Odbor so ustanovili pred kratkim na pobudo nekaterih mladih članov Demokratske stranke, ki so aktivni tako v stranki kot v njenih volilnih organih.

Pobudniki novega odbora, ki so ga predstavili včeraj ob udeležbi pokrajinskega tajnika DS Francesca Russa so Laura Marcucci, Štefan Čok, Giuliana Tonut, Daniele Villa, Giovanni Barbo, Matej Iskra, Roberto Pignataro, Davide Fifaco in Manuel Zerjuli, katerih srednja starost je 35 let. Namen odbora je spodbujati razpravo ne le med Bersanijevimi privrženici, temveč v vsej levi sredini v luči primarnih volitev, ki bodo odskočna deska za junijske volitve, so povedali na predstavitvi in spomnili tudi na deželne volitve v Furlaniji-Juljski krajini, na katerih se bo za predsedniško mesto potegovala evropska poslanka Demokratske stranke Debora Serracchiani.

Odbor za podporo Bersanijevi kandidaturi so uradno predstavili včeraj

Primarne volitve bodo 25. novembra, morebitna balotaža pa bo na vrsti 2. decembra. Koordinatorja odbora Štefan Čok in Laura Marcucci sta še poudarila, da so primarne volitve pomembno sred-

stvo, v prihodnjih mesecih pa se namestavajo člani odbora soočati in dialogirati z vsemi drugimi političnimi opcijami, ki bodo prišle do izraza v pripravi na primarne volitve.

OKUSI KRASA - Degustacije od 20. oktobra do 11. novembra

Letos na temo živali z borjača

Sodeluje 17 gostiln in še enkrat toliko trgovin, pekarn, barov

Na predstavitveni novinarski konferenci je bilo za Okuse Krasa veliko zanimanje

KROMA

V naše kraje se tudi letos vrača priljubljena prireditev Okusi Krasa, katere namen je združiti kulinariko Krasa in jo ponuditi ljubiteljem te kraje, gurmanom in poznavalcem vin. 11. izvedbo kulinarčne prireditve so njeni organizatorji, člani Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, predstavili na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu tržaške Trgovinske zbornice. Uvodni pozdrav je podal predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti in dejal, da z velik veseljem napoveduje prireditev, ki je nastala ravno tisto leto, ko je on prevzel vodstvo tržaške gospodarske ustanove, ki z veseljem podpira tovrstne dogodke. Naj povemo tudi, da prireditev gmotno podpirata tudi Dežela FJK in Pokrajina Trst.

V nadaljevanju sta pozdravili še dve odbornici; deželna odbornica Federica Seganti in pokrajinska odbornica Roberta Tarlao. Obe sta pohvalili prireditev, ki je z leti postala še zlahtnejša in zanimiva tudi za turiste. Slišali smo, da ima prireditev Okusi Krasa poseben pomen tudi za številne

ostarele, ki jih tržaška pokrajina v okviru socialnega projekta pelje okusit nepozabne kraške jedi.

Več o programu letošnje izdaje pa je povedal predsednik SDGZ Niko Tenze, ki je najprej naštel nekaj novosti. V novi preobleki se bodo letos predstavili prospekti, s katerimi organizatorji želijo promovirati prireditev, novost je tudi odločitev, da bo v začetku prihodnjega leta skupina kuharjev kraško kuhinjo promovirala na različnih večerih v Venetu, Sloveniji in Avstriji, kot zadnjo novost pa je predsednik Tenze omenil paket s kraškimi dobrotami, ki ga bodo stranke lahko kupile v restavracijah in drugih lokalih, ki so letos pristopili k projektu Okusi Krasa.

Kraška jesen v sedemnajstih tržaških gostilnah in v še enkrat toliko trgovinah, pekarnah in barih bo trajala od 20. oktobra do 11. novembra, v teh treh tednih pa bodo gurmani lahko degustirali različne kraške jedi. Naj kot zanimivost povemo, da bodo rdeča nit letošnjih Okusov Krasa domače živali »z borjača«, kar pomeni,

da se bodo na krožniku pojavljali kokoš, piščanec, puran, raca, pa tudi zajec, in sicer z različnimi nadevi in omakami. Vse te specialitete pa bodo obiskovalci lahko začinili z dobro kapljico lokalnih vin, ki jih bodo lahko okušali brez bojazni, da bi spili preveč in da ne bi smeli sesti za volan. Tudi letos bo namreč na razpolago storitev, ki so jo organizatorji poimenovali Varna pot domov, predvideva pa prevoz domov.

Poleg tipičnih kraških dobrot in vina prireditev Okusi Krasa ponuja še cel kup spremljevalnih dogodkov; od razstav do predavanj. Možno pa bo tudi pohajkovanje po jesensko obarvani kraški deželi. Voden izleti bodo primerni prav za vse pohodnike, po končanem izletu pa bodo pohodniki lahko degustirali kraške dobrote v različnih gostilnah.

Tako za pohode kot tudi za večerje v gostilnah so zaželeno predhodne rezervacije. Dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo na spletni strani www.okusikrasa.net ali na strani www.triesteturismo.net. (sč)

TRŽAŠKI ZALIV - V ponedeljek več ur reševali mlada Tržačana

Zaplula v nevihto

Nepredvidna jadralka zaposlila štiri pristaniške kapitanije in civilno zaščito, pripravljen je bil tudi helikopter mornarice

Dvojico jadrancev so reševali s štirimi motornimi čolni, med temi je bil tudi čoln na sliki

KROMA

Kljub temu, da so vremenoslovci (pa tudi mediji in civilna zaščita) za ponedeljek napovedovali zelo slabo vreme z nevihtami in močnim valovanjem, sta 24-letna Tržačana ne glede na to zaplula z jadrnico po Tržaškem zalivu. V poznopoldanskih in večernih urah so ju morali reševati pripadniki nič manj kot štirih pristaniških kapitanij (Tržič, Gradež, Portonogaro in Lignano) prostovoljci civilne zaščite (skupno deset ljudi na morju in prav toliko v operativnih centrih), v stanju pripravljenosti pa so bili tudi gasilci, finančni stražniki in celo helikopter italijanske mornarice v Riminiju.

Na pomoč je ob 17.40 poklical oče enega od dveh »pustolovcev«, obalna straža iz Gradeža pa je takoj obvestila tudi tržaško kapitanijo. Mladenica sta po telefonu pojasnila, da se jima je pomožni motor pokvaril in zatrdila, da ne potrebuje ta pomoči, ker se bosta pomagala z jadri. Zaradi močnega vetra in skoraj dvometrskih valov pa so se na tržaški kapitaniji

odločili, da vseeno začnejo reševalno akcijo. Jadralkema pod vtisom nevihte ni uspelo dvigniti jader, se zasidrati ali uporabiti signalizacijske rakete in drugih naprav. Po ukazu iz operativnega centra tržiške kapitanije sta vsaj oblekla rešilni jopič.

Štiri plovila so ju še zvečer v temi iskala v morju pred otokom Sv. Andreja, mobilni telefon pa je bil ugasnjen. K sreči je mladima jadralkema pomagal morski tok, ki je plovilo porinil proti obali, tako da sta sama zlezla s plovila na kopno. Do njuju je priplul motorni čoln pristaniške kapitanije iz Portonogara, na sedežu kapitanije pa sta nato pričakala zaskrbljenega očeta, ki je bil poklical na pomoč. Reševalna akcija se je uradno zaključila šele ob 22. uri.

Konec dober, vse dobro, pristaniška kapitanija iz Tržiča pa poziva jadralko in vse ljubitelje morja k previdnosti. Ogled vremenskih napovedi mora biti namreč za vsakega jadralka prvo opravilo in zlato pravilo. (af)

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na predavanje

ZDRAVJE JE NAŠA ODLOČITEV

Izvedenka za prehrano Marija Merljak bo govorila o hrani kot pomoči pri preprečevanju bolezni

Danes ob 20. uri v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 17. oktobra 2012
MARJETA

Sonce vzide ob 7.24 in zatone ob 18.15
- Dolžina dneva 10.51 - Luna vzide ob 9.48 in zatone ob 19.27

Jutri, ČETRTEK, 18. oktobra 2012
LUKA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,1 stopinje C, zračni tlak 1005,8 mb ustaljen, vlaga 82-odstotna, veter vzhodnik, severo-vzhodnik, nebo delno pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 20. oktobra 2012

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B - 040 281256, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Ginnastica 6, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Venezia 2 - 040 308248.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.40, 17.50, 20.00, 22.15 »Led Zeppelin - Celebration Day«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Un sapore di ruggine e ossa«.

CINECITY - 21.00, 22.15 »Led Zeppelin - Celebration Day«; 16.15, 18.15 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva«; 20.15, 22.15 »L'era glaciale 4 - I continenti alla deriva 3D«; 16.30, 20.00, 22.15 »Ted«; 16.20 »Step Up 4 Revolution«; 18.40 »Step Up 4 Revolution 3D«; 16.45, 19.15, 21.45 »Total recall - Atto di forza«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Taken - La vendetta«; 16.30, 19.10, 21.50 »On the road«; 16.40, 20.05, 22.15 »Tutti i santi giorni«.

FELLINI - 18.45 »Monsieur Lazhar«; 16.45, 20.20, 22.15 »Total recall - Atto di forza«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Appartamento ad Ate-ne«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »On the road«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Tutti i santi giorni«.
KOPER - PLANET TUŠ - 16.30, 18.45, 21.00 »2 dni v New Yorku«; 18.40, 21.30 »Divjaki«; 20.40 »Kako začiniti zakon«; 20.00 Led Zeppelin - Celebration day«; 16.10, 18.20 »Madagascar 3«; 16.30 »Pogum«; 16.50 »Rdeče klasje«; 17.00 »Šanghaj«; 19.10, 21.25 »Straža«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ted«; Dvorana 2: 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Paranorman 3D«; Dvorana 3: 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Taken - La vendetta«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 19.45 »L'era glaciale 4 - Continenti alla deriva«; 21.45 »Reality«; Dvorana 2: 18.00, 21.00 »Led Zeppelin - Celebration day«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.15 »Paranorman«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.10 »Total recall - Atto di forza«; Dvorana 5: 17.40, 20.00, 22.10 »Tutti i santi giorni«.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo danes, 17. oktobra, volitive predstavnikov staršev v razredne svete od 17.30 do 18.30. Po volitvah bo dr. Miha Kramli predaval staršem na temo »Močni starši stabilni otroci«. Starše vabimo, da se volitev in predavanja udeležijo v polnem številu.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA v Dolini vabi na razstavo »Dolinska šola v preteklosti«, ki bo na srednji šoli Gregorčič do 28. oktobra, od 10. do 12. ure. Najave za voden obisk na markomanin@gmail.com.

Čestitke

Dragi PETER! V Boljuncu razširil se je glas, ki razveselil je vseh nas. Končno nazdravili bomo spet, saj danes praznuješ okroglih 30 let. Mnogo zdravja in veselja, to je naša prisrčna želja. Tata Sergij, Irina, Ivan, Jasmina in nona Paola.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek! Tel. št. 040-299442.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Tel. št.: 040-820223. Toplo vabljeni.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36. Tel. št.: 040-229198.

OSMICO je odprl Škerk v Praprothu št. 20. Tel.: 040-200156.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medji Vasi št. 14; tel. 040-208553.

PRIDAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Tel. 040-229270. Vabljeni!

Loterija 16. oktobra 2012

Bari	25	34	22	84	7
Cagliari	26	2	81	80	79
Firence	56	27	58	43	66
Genova	39	47	80	64	49
Milan	12	24	47	73	61
Neapelj	39	50	30	5	44
Palermo	2	46	68	9	70
Rim	16	76	40	61	88
Turin	81	4	71	23	37
Benetke	30	70	34	5	45
Nazionale	89	86	55	12	76

Super Enalotto št. 124

1	20	24	27	46	60	jolly18
Nagradni sklad						1.979.987,68 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						14.365.454,70 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						— €
6 dobitnikov s 5 točkami						49.499,70 €
867 dobitnikov s 4 točkami						348,40 €
35.944 dobitnikov s 3 točkami						16,66 €

Superstar

	1
Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
4 dobitniki s 4 točkami	34.840,00 €
194 dobitnikov s 3 točkami	1.666,00 €
2.992 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
17.615 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
34.244 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Štiriročna adaptacija romana

Roveredo in Sosič skupaj v postavitvi Krokarjeve pesmi

Predstavitve pokazala, da sta se prodorna ustvarjalca dobro ujela v obetajočem projektu

Pino Roveredo in Marko Sosič: dva izmed najbolj prepoznavnih glasov tržaške italijanske in slovenske sodobne književnosti, oba večkrat v ospredju širše medijske pozornosti zaradi umetniških dosežkov in nagrad, priznana pisatelja in hkrati kritična opazovalca današnjih časov s posebno občutljivostjo do potenciala in čara gledališke govorice, bosta sodelovala na odru dvorane Bartoli kot avtor in režiser nove koprodukcije Stalnega gledališča FJK in Zadruga Bonawentura »La melodia del corvo« (Krokarjeva pesem). Vlogi nista pravzaprav tako ločeni, saj sta umetnika sodelovala tudi pri štiriročni adaptaciji romana in kaže, da bo kombinacija dveh močnih umetniških osebnosti pomnožila z združenimi močmi sporočilno moč njunih prodornih govoric. Sosič je priznal, da je pred leti njegov poskus sodelovanja s pisateljico Susanno Tamaro trajal dva dni, Roveredo pa, da je vedno odklonil morebitna sodelovanja zaradi »zahtevnega« značaja, kar potrjuje, da je to novo sodelovanje nastalo kot srečna izjema pod srečno zvezdo medsebojnega spoštovanja in razumevanja. O spontanem soglasju, ki je od začetka skupnega dela ustvarilo primerno osnovo za zanimiv gledališki projekt, je pričalo srečanje ob predstavitvi uprizoritve, ki ga je Noemi Calzolari vodila včeraj v dvorani Bartoli.

Premiera bo komaj 5. marca 2013 in ponovitve se bodo nadaljevale do 24. marca, koncept predstave pa je že izoblikovan tako kot zasedba, ki jo bodo sestavljali Riccardo Maranzana, Fulvio Falzarano, Laura Bussani, Adriano Braiddotti in Alessandro Mizzi, ki je tudi dal pobudo za uprizoritev tega romana. Scene bo podpisal Peter Furlan, kostume Igor Pahor, glasbo pa Stefano Schiraldi in po napovedih sodeč, bodo odmevi tržaških ljudskih pesmi zaznamovali s posebno noto celotno predstavo.

Tekst govori o človeku, ki pogubi sebe in družino, da bi sledil nekdanji ljubezni. »Morda gre za kriminalko, a to ni bil moj namen, saj ko pišem, sledim instinktu« - je povedal Roveredo - »Roman izhaja iz mojih izkušenj, po navdihu resnične zgodbe o ženski, ki je kljub javnemu političnemu angažmanju zanimala svoje ideale v privatnem življenju. Je predvsem zgodba o slepi ljubezni moškega, ki ne razlikuje med labodom in krokarmem.« Zapeljiva prevara ponuja zanimive iztočnice režiserju Marku Sosiču - »V romanu zasledimo izgubo orientacije v današnji družbi, kljub te-

Marko Sosič in Pino Roveredo na včerajšnji predstavitvi, ki jo je vodila Noemi Calzolari

KROMA

mu pa ne bomo prezrli humoristične žilice, ki daje celotni pripovedi večjo pristnost, saj je življenje preplet kontrastnih situacij in razpoloženj. Igralce bomo ponесли v onirični prostor, v svet protagonista, ki s svojim pomanjkanjem lucidnega presojanja ponuja zelo spodbudne možnosti gledališkega razvoja.«

Trdo delo bo sledilo v prihodnjih mesecih, uvodno srečanje pa je potekalo v sproščenem vzdušju, z voščili Roveredu, ki je včeraj praznoval svoj rojstni dan, in s sklepnim, skupnim petjem tržaške »Co son lontan de ti Trieste mia«, ki ga je moderatorka srečanja, vztrajno spodbujala. Improviziran pev-

ski nastop je bil dodatni dokaz prožnosti in prijaznosti dvojice soprogonistov te uprizoritve. Roveredo je poudaril: »Nisem književnik, lahko pa pripovedujem o življenju«. S Sosičem je njegova pripoved prav gotovo naletela na tankočutnega tolmača človekove duše.

Rossana Paliaga

DSI - Ponedeljekov večer z zgodovinarjem Primožem Šturmanom

Osvetlili lik in delo Franca Jeze

Šturman predstavil knjižni izbor njegovih družbenopolitičnih spisov - Pričevanji Jezove hčerke Eveline in Borisa Pahorja

Časnikar, pisatelj, urednik, predvsem pa borec, ki je izgovoreval za politične ideale in demokracijo. Do pred kratkim je bil vedno v senci, danes pa se zgodovinarje vse bolj zanima zanj. Celo nekaj raziskav in diplomskih nalog je bilo napisanih o temu vizionarju.

Pri Slovenski matici v Ljubljani je junija letos izšla zbirka političnih spisov In zgodil se bo čudež, ki jo je uredil pisatelj Boris Pahor in napisal uvodno besedo, medtem ko je spremna beseda izpod peresa sourednika Primoža Šturmana.

Društvo slovenskih izobražencev je svoje redno ponedeljkovo srečanje v Peterlinovi dvorani, tokrat skupno s knjižnico Dušana Černeta, posvetilo predstavitvi knjige in obujanju spominov na Franca Jezo. Na večeru je poleg urednikov sodelovala tudi Jezova hčerka Evelina, ki se

je zahvalila sem, ki so pripomogli k nastanku te knjige. Po prvi knjigi Zakasnela pomlad, ki je izšla na Ptuj leta 2010, imamo sedaj v rokah še izbor družbenopolitičnih esejev, ki jih je Jeza objavljaval v periodiki tako v zamejstvu kot zdomstvu. Evelina Jeza se je zahvalila Dragu Jančarju, Borisu Pahorju, ki je spodbujal ovrednotenje vizionarne misli, kar je razvidno iz uvodne besede, in Primožu Šturmanu, ki je zbral obsežno gradivo ter objavljaval pomembne članke v časopisih in revijah tako pri nas kot v tatici.

Mlad zgodovinar Primož Šturman je zbranim v Peterlinovi dvorani spregovoril o nastanku knjige. Pred dvema letoma mu je namreč Evelina poklonila Jezovo knjigo, da bi napisal recenzijo, ki je bila kasneje objavljena v Književnih listih, v Primorskih novicah pa so objavili njegov članek. V knjižnici v Komnu je nato dokončno padla odločitev o knjigi. Boris Pahor je predlagal Evelini objavo političnih spisov, tako sta stopila do Jančarja in začela z zbiranjem gradiva. Lani je za revijo Mladika objavil pričevanja o Jezi, preko intervjujev s tržaškimi Slovenci pa je Šturman dobil celosten vpogled v Jezovo osebnost.

Izbir političnih spisov je sestavljen iz štirih sklopov: prvi predstavi sodobno slovensko problematiko, drugi Jezovo predavanje v Dragi leta 1969, ko se je prvič javno izpostavil in spregovoril o samostojni Sloveniji. Sledi sklop o zdomski literaturi in pa pet političnih zbornikov, v kateri je Jeza zbral svoja pomembnejša besedila. Primož Šturman je dejal, da je izid knjige bil precej težaven. Opozoril je na dejstvo, da Jeza ni pisal samo o Slovencih in zaključil s stavkom, »da je bil človek, ki je izžareval veliko pozitivne energije, in to izžareval tudi knjiga«.

Na večeru, ki ga je povezoval časnikar Ivo Jevnikar, je prof. Boris Pahor dejal, da je Jeza žrtvoval zdravje in zadnji dinar za objavljanje spisov. Bil je krščanski socialist, za narodnoosvobodilni boj, in to je plačal v Dachau. Pripadal je Kocbekovi ekipi. Po vojski je sledil svoji ideji, to je osvobodilnemu boju. Pahor je spregovoril o treh temeljih, in sicer TIGRU, OF in deset dnevnem boju proti Miloševiću. Svoj poseg je zaključil s pozivom: »Ali je Jeza gradil to državo in upal zastoj? Treba je ukrepati, ne moremo hoditi po trupih naših mrtvih.« (met)

Vandali poškodovali fotografije potujoče razstave o ženskah

Pokrajina Trst je spet postavila na mestne avtobuse plakate potujoče razstave Femmine reale. Vandali so se nesramno znesli nad štiriimi od desetih velikih fotografij, ki upodabljajo žensko dostojanstvo. Vse štiri so potrgali. »Ko so nam povedali, kaj se je zgodilo, smo v sodelovanju z odbornikom za prevoze Vittoriamo Zollia zamenjali poškodovane lepake z novimi, v upanju, da se tako hudi dogodki ne ponovijo,« je izjavila predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Basa Poropat. Potujočo razstavo na mestnih avtobusih sestavlja deset fotografij navadnih žensk, ki živijo v Trstu. Pobudnik je društvo Fotografaredonna, namen pa je opozoriti na nerealno in pogosto žaljivo podobo žensk v oglašilih in medijih. V tiškovnem sporočilu društva Fotografaredonna se pobudnice zgražajo nad vandalskimi dejanji, obenem pa ugotavljajo, da je to dokaz o potrebi po podobnih kampanjah.

DANES PREFEKTURA, JUTRI OBČINA

Alojzu Rebuli v dveh dneh dve priznanji

Na prefekturi bo danes ob 11. uri tržaški prefekt in vladni komisar Alessandro Giacchetti vročil pisatelju Alojzu Rebuli drugo najvišje italijansko državno odlikovanje, ki se podeljuje za zasluge na področjih kulture, gospodarstva, javnega ali človekoljubnega dela. Z datumom dneva republike, 2. junija 2012, je namreč predsednik republike Giorgio Napolitano prof. Rebulo imenoval za velikega častnika Viteškega reda za zasluge za Republiko Italijo ("Grande ufficiale dell'Ordine al merito della Repubblica Italiana").

Sočasno bo prefekt izročil še številna druga priznanja. Tako sta bila med drugimi repentabski župan Marko Pisani in predstavnica združenja Senza confini - Brez meja Marija Besednjak imenovana za viteza, enakega imenovanja pa sta bila deležna tudi miljski župan Nerio Nesladek in nekdanji vodja tržaške židovske skupnosti Andrea Mariani.

ALOJZ REBULA

KROMA

Jutri pa bo ob 17.30 v Avditoriju Jadranskega zavoda Združenega sveta v Devinu devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja podelil častno občanstvo pisatelju Rebuli, ki se je rodil na ozemlju devinsko-nabrežinske občine. Sklep o častnem občanstvu je na predlog odbornice za kulturo Marije Breclj pred časom soglasno izglasoval občinski svet.

Dogodek bo povezan s kulturnim sporedom. Vabila deli Urad za kulturo devinsko-nabrežinske občine (tel. 00-39-040-2017370).

PREFEKTURA

Kako preprečiti bančne rope in tatvine

Na tržaški prefekturi so včeraj podpisali sporazum za preprečevanje kriminalnih dejavnosti v bankah. Navzoči so bili prefekt in vladni komisar Alessandro Giacchetti, odgovorni za varnostni sektor pri italijanski bančni zvezi ABI Marco Iaconis ter predstavniki bančnih zavodov, dejavnih v tržaški pokrajini.

Besedilo sporazuma omenja vrsto ukrepov predvsem za učinkovitejši boj proti bančnim ropom in tatvinam. Banke bodo organe pregona redno seznanjale z dejavniki in dogodki, ki lahko ogrožajo varnost posameznih poslovalnic. V ta sklop sodijo recimo pomanjkljivosti v varnostnih sistemih in okvare na alarmnih napravah, pa tudi sumljivo gibanje oseb v poslovalnicah in pred njimi. Nevarno je tudi izredno povečanje denarnih zalog v blagajnah, sile javnega reda pa bodo prejemala obvestila tudi v zvezi z vzdrževalnimi deli, ki onemogočajo spoštovanje varnostnega protokola oz. delovanje naprav. Sporazum je nadgradnja prejšnjih dokumentov, ki so jih prav tako podpisali na prefekturi.

ŽIVLJENJSKI JUBILEJ - Osemdeset zadovoljnih let Antona Petjeta

»Z ognjem v očeh so po vaseh gledali naše (klasične) predstave«

V SSG je ustvaril veliko nepozabnih vlog - »Želeli smo ohraniti slovenstvo in slovensko besedo«

Zadovoljen s tem, kar je ustvaril v svoji igralski karieri. Zadovoljen s tem, kako in kje zdaj živi. Anton Petje je v začetku oktobra slavil svoj 80. rojstni dan (pravilno zaporedje števil v datumu je 03. 10. 1932, ne pa 30. 10. kot so zapisali v nekaterih medijih in se tudi pojavlja na vsemogočnem internetu). Praznoval je večkrat, kot se za tak jubilej spodobi. V družinskem krogu: z njim je velik del življenjske in poklicne poti prehodila Bogdana Bratuž, igralka iz znane goriške družine, rodil se jima je sin Zvonko, ki nosi "drugo" očetovo ime. Anton je (bil) namreč tudi Zvonko. Vendar ta zgodba sodi v začetke Petjetove igralske poti, ko je bilo Antonov oz. Tonetov več. Oktobra 2012 smo že bolj proti drugemu koncu, ki pa prekaljenega igralca, ki je "vseskozi veliko delal in garal", sploh ne bega. Obletnica je bila odlična priložnost za ponovno snidenje s "starimi kolegi" (Miranda Caharija, Adrijan Rustja, Alojz Milič...), s katerimi je zanosno "ponašal slovensko besedo med zamejce", česar se nadvse rad spominja. In nad čim je še posebej zadovoljen. S tem z velikim zadoščenjem in sproščenostjo pripoveduje v obljemu velike kraške domačije v Gabrovici pri Komnu. Kupil jo je pred odhodom v pokoj, v njeno obnovo vložil veliko dela in tudi denarja ("honorarij slovenskih igralcev so povsem zanemarljivi, če jih primerjamo s tem, kar plačujejo igralce, npr. za snemalni dan v filmu, v drugih državah"). Sedaj se v njej, kot "dolenjski kmečki sin" (rodil se je v Gabrovki pri Litiji, očitno je bilo usodno že ime) odlično počuti. In kmetuje. Sprejema na obisk domačine in prijatelje. In seveda tudi obuja spomine. In odmaknjeno, a ne neprizadeto gleda na sedanje stanje.

Si ogledujete gledališke predstave?

Včasih grem v Trst ali Gorico na kakšno predstavo Slovenskega stalnega gledališča. Redkokdaj sem res zadovoljen, da bi lahko rekel "krasno je bilo, kakšen užitek". Vem, da so velike težave. Kot sem že večkrat povedal, so se po mojem začele takrat, ko smo dovolili, da nastopov na manjših, okoliških odrih ne "vpišejo med obvezne" (tiste, ki gledališču zagotavljajo državni prispevek, op. ur.). Sedaj denarja ni nikjer in za nikogar. To se mi zdi grozno. Manjšina preživlja izredno hude čase. Kljub vsemu pa mislim, da ni vse v denarju. Riba smrdi pri glavi. Pomembne so izbire.

Mislite na SSG, na gledališče?

Vedno so me motili modernizmi. Nikamor ne spadajo. Na vsak način moderno: prenesti npr. neko dramo v oštarijo, na bazar ... Zgodovina te stvari briše. Zamejci imajo radi predstave "z repom in glavo". Da se razumemo, eksperimenti morajo biti, do določene stopnje. Vendar naj se temu posvečajo v drugih gledališčih, npr. v ljubljanski Drami.

Ko sta z ženo Bogdano leta 1970 prišla v tržaški teater, je bilo drugače.

Z več vidikov. Tedaj, ko sta me Benedetič in Miroslav Košuta (tedanji ravnatelj in umetniški vodja SSG. op. ur.) zvabila v Trst, je vladal entuziazem. Ogromno smo delali. Nastopali vsepovsod. Po Trža-

Anton Petje skupaj z Vojkom Belšakom in Barbaro Cerar v Millerjevi drami Vsi moji sinovi in spodaj v Süskindovi monodrami Kontrabas

škem, Goriškem in v Benečiji. Iz Maribora, kjer sem bil tedaj prvak, so naju z ženo s težavo "izpustili" ("po odgovori so nama ponujali odlično stanovanje ..."). In tudi v Trstu sem dobival nosilne vloge. Najbolj uspešne uprizoritve smo ponavljali nešteto krat, ne samo kolikor je bilo abonmajskih redov, npr. Virginio Woolf (Edward Albee: Kdo se boji Virginie Woolf?, 1980). Večkrat smo nastopali v nemogočih pogojih. Toda čutili smo bližino občinstva. Njemu smo bili predani.

Za vas osebno je bil prehod iz Maribora v Trst precejšen skok, čeprav ste že prej delali v drugih okoljih, v ljubljanski Drami, v celjskem gledališču ...

Ko sem prišel v Trst, sem se zavedel, da sem Slovenec. Občutil sem svoje korenine. Dokler živim v povsem slovenskem okolju, si ti zdi "biti Slovenec" nekaj povsem samoumevnega. V tržaškem teatru sem (si) rekel: Jaz sem Slovenec. Začel sem se zavedati svo-

jih nacionalnih korenin, nisem postal nacionalist, kaj pa vem, morda malo pa sem (nasmeh in še posebej šegav pogled). Vsekakor smo delali za skupno dobro, v želji po lepem, seveda. Ko se spomnim na naše predstave vsepovsod naokrog, se še sedaj razvedrim: če si prišel v eno vas, so z ognjem v očeh gledali naše predstave. Klasične! Skušali smo čim bolj zagrabiti publiko. Želeli smo ohraniti slovenstvo in slovensko besedo, ne samo ponuditi gledališki užitek.

Se kakšne vloge od številnih, ki ste jih odigrali na tržaškem in drugih odrih in za katere ste prejeli tudi prestižne nagrade, še posebej radi spominjate? Osebo vas še vedno imam pred očmi v odlični interpretaciji Süskindove monodrame Kontrabas (sezona SSG 1986/87)?

Tega je bilo ogromno. Za igralca je odlično odigrana vloga tista, ki se je seveda gledalci spominjajo, predvsem pa tista, ki sproži razmislek. Da postaneš dober igralec, potrebuješ talent. Vendar ta predstavlja samo 5 odstotkov celote, vse ostalo je garanje, garanje, garanje. Nujno potrebna je tudi šola, gledališka akademija, da obvladaš obrt. Naprej moraš graditi sam. Jaz sem npr. postal specialist za negativce: najprej sem jih igral z besom, delal sem jih odurne, nato sem spoznal, da so prikazani v prijaznih tonih prepričljivejši, v bistvu še bolj zoporni in tudi nevarni. "Sovražni" so bili tudi sinku Zvonetu: ko smo bili še v Mariboru, je iz šole prišel zamorjen. Na vprašanje, kaj se pravzaprav dogaja, je potožil, da mu oponašajo, češ da igram samo Nemce in župnike, nikoli pa nisem partizan.

Življenjski jubileji so tudi neizprosna priložnost za obračune. Kakšen je vaš?

Veliko je bilo vsega. Ob gledališču sem veliko nastopal v filmih, pa na televiziji in snemal za radio. Statistične obračune, vsaj približne so naredili drugi: gledaliških vlog naj bi bilo nad 300, nastopov na televiziji ali v filmu okrog 67 (od teh je približno 20 celovečercem, največ v zadnjih desetletjih prejšnjega

Osebnostna izkaznica

Anton Petje se je rodil na Dolenjskem (3. oktobra 1932 v Gabrovki pri Litiji), otroštvo preživel v Železni Kapli, kjer je obiskoval (nemško) osnovno šolo. Leta 1945 se je z družino preselil v Radovljico, kjer je nadaljeval šolanje, nato pa še v Kranju in Ljubljani, kjer je maturiral. Najprej je vpisal medicino, nato pa kot osebni izziv opravil sprejemni izpit na AGRFT. Tako se je začela njegova igralska dogodivščina, ki ga je iz Ljubljane vodila preko Celja v Maribor in nato v Trst, kjer je bil zaposlen od leta 1970 do sezone 1993-1994, veliko pa je v SSG delal tudi honorarno.

Mariborskemu gledališču sta ga "ukradla" tedanja ravnatelj in umetniški vodja SSG, Filibert Benedetič in Miroslav Košuta, ki je o tem zapisal: "V tedanjo zatohlo tržaško ozračje je prinesel svežino, modernost, ambicijo, med odlične, a žal že nekoliko starejše igralce, pa, žal, tudi občutek ogroženosti."

Za svoje igralske dosežke je prejel vrsto nagrad, omeniti moramo vsaj Prvomajsko nagrado ZDUS (1969), nagrado Prešernovega sklada (1970), Borštnikovo diplomu (1974) in nagrado ZDUS za življenjski opus Marija Vera (2006).

stoletja, sodeloval pa je tudi pri nekaterih začetnih, "zgodovinskih" slovenskih filmih), radijskih vlog pa nihče ni sešel (med drugim še vedno snema za Radio Trst A). Snemal sem tudi na tujem: odlično obvladam nemški jezik, z nekateri dialekti vred (koroškimi), tako da sem delal v nemškem prostoru, pa tudi v italijanskem. In zaslužil več kot z vlogami v slovenskih filmih, pa čeprav se nisem znal dobro "prodajati". Tuji igralci imajo namreč vsi svoje zastopnike, jaz sem se dogovarjal sam.

Za svoje delo ste bili večkrat nagajeni, prejeli ste vse slovenske prestižne igralske nagrade. (Ob zaključku pogovora mi je pokazal diplome: lepo okvirjene, v družbi ženinih, krasijo stopnišče v stari hiši).

Z nagradami je tako: po eni strani so spodbuda in priznanje za tvoje delo, po drugi pa sproščajo "foušijo". Največ radosti me obide, ko se spomnim dobre predstave in si rečem, da smo naredili nekaj lepega. Ta zavest me spremlja tudi danes, ko je drugače. Težki časi so. Če izgubiš publiko, jo trudoma pridobiš nazaj. Publika je pri gledališču najpomembnejša. Zelo mi loži pri srcu, ko me kakšen star abonent SSG v Gorici sreča po cesti in mi reče: Gospod Petje, kako je bilo lepo takrat ... In ob mislih na tedanje lepo, je lepo tudi danes.

Kismet (usoda): to je odgovor na vprašanje, če se je vse izteklo, kot je želel. Kismet in slavljeni igralec kot podeželski gospod pričakuje to, kar ga še čaka.

Breda Pahor

GLEDALIŠKI FESTIVAL JOAKIMINTERFEST V KRAGUJEVCU - Kot najboljša igralka in igralec

Nagrajena Maja Blagovič in Romeo Grebenšek

Člana Slovenskega stalnega gledališča sta priznanji dobila za igralski kreaciji v predstavi Zlati zmaj Rolanda Schimmelpfenniga v režiji Janusza Kice

Ansambel Slovenskega stalnega gledališča se je z mednarodnega festivala Joakiminterfest vrnil z dvema nagradama za igralski kreaciji v predstavi Zlati zmaj Rolanda Schimmelpfenniga v režiji Janusza Kice. Tržaško gledališče je z

uspešno uprizoritev nastopilo na odru festivala v Kragujevcu, kjer si je žirija letošnje izvedbe ogledala enajst predstav gledališč iz Beograda, Skopja, Zenice, Banjaluke, Zrenjanina, Tuzle, Zagreba in Novega Sada.

Maja Blagovič (levo) skupaj z Laro Komar in Romeo Grebenšek (na posnetku desno) v predstavi Zlati zmaj

SSG - AGNESE DIVO

NEW YORK - Predsedniška tekma v ZDA stopa v živo

Za Obama popravni izpit v drugem krogu televizijskih soočanj

NEW YORK - Kandidata za predsednika Združenih držav Amerike, demokrat Barack Obama in republikanec Mitt Romney, se bosta danes (do dogodka je zaradi časovnega razmaha v resnici že prišlo) na univerzi Hofstra v Hempsteadu nedaleč od New Yorka pomerila na drugem od treh televizijskih soočenj. Pod večjim pritiskom je Obama, ki mora popraviti vtis s prvega soočenja, po katerem mu je začela podpora v anketah padati. Romney je v Denverju pred tednom dni storil, kar je moral, da je ustavil padanje podpore v anketah, ki se je začelo po demokratski nacionalni konvenciji v Charlottu. Obama je ujel nepripravljenega, tudi z novimi

stališči glede davkov in socialne politike, predsednik ZDA pa je deloval premalo energično in preveč profesorsko za uspeh v formatu, kjer je slog pomembnejši od vsebine.

Med pripravi na soočenje v Las Vegasu je Obama novinarjem dejal, da mu je dolgčas, ker mora delati domačo nalogo. Tokrat pa pravi, da priprave na soočenje, zaradi česar se je nekaj dni zaprl v letovišče v Virginiji, potekajo dobro. Njegova kampanja se tokrat ne več igra z javnim mnenjem z umetnim zniževanjem pričakovanj.

Obama je nameraval pred prvim soočenjem le braniti prednost v anketah, sedaj pa mora v ofenzivo. To je tu-

di napovedal v številnih intervjujih po Denverju, ki si ga je ogledalo 67 milijonov ljudi. Obama pravi, da je bil preveč vključen in je premalo kritiziral Romneyja, zato napoveduje obratno taktiko.

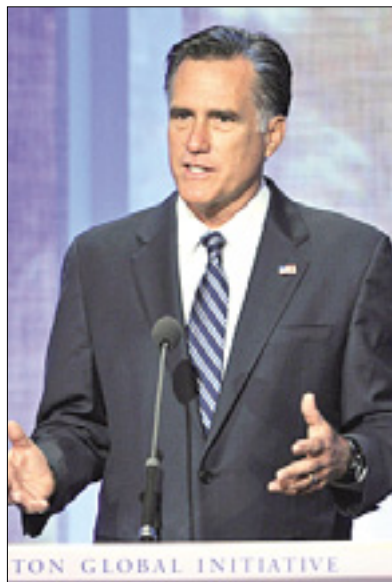
Podpredsednik Joe Biden je sicer v četrtek popravil njegov vtis na soočenju z republikanskim kandidatom Paulom Ryanom, kar so ankete že zaznale. Po Denverju je Romney začel prevzemati tesno vodstvo v nacionalnih anketah, Obami pa se je približeval ali prehitel tudi v peščici odločilnih držav. Povprečje nacionalnih anket RealClear Politics je v ponedeljek pokazalo, da sta kandidata spet izenačena.

Soočenje v Hempsteadu bo pote-

Barack Obama

ANSA

Mitt Romney

ANSA

kalo v formatu »mestne hiše«. To pomeni, da bodo vprašanja postavljali izbrani volivci, voditeljica televizije CNN Candy Crowley pa bo soočenje le povezovala. Na dnevnem redu bodo vse teme, od domačih do mednarodnih, pri katerih bo Romney skušal izkoristiti zapletanje administracije pri pojasnjevanju napada na konzulat v Bengaziju. Tu

gre zabeležiti včerajšnjo izjavo ministrice za zunanje zadeve Hillary Clinton, ki je predsedniku priskočila na pomoč s tem, da je nase prevzela vso odgovornost za dogodke v Libiji.

Sicer pa bo republikanec zanesljivo vztrajal pri novih, zmernejših stališčih v notranji politiki, kar se mu je v Denverju obrestovalo. (STA)

RIM - Kriza v Lombardiji

Deželne volitve bodo verjetno decembra

Roberto Formigoni

ANSA

MILAN - Zaradi velikega korupcijskega škandala, ki pretresa Lombardijo, bodo imeli v tej deželi predčasne volitve. Kot je včeraj napovedal predsednik deželnega parlamenta Roberto Formigoni, bodo volivci nov parlament predvidoma izbirali v času božiča, poroča avstrijska tiskovna agencija APA. Takšni in drugačni škandali italijansko deželno politiko pretresajo že več mesecev.

Minulo sredo je npr. policija prijela člana deželnega parlamenta v Lombardiji Domenica Zambettija, ker naj bi kupoval glasove volivcev. Pri tem naj bi mu pomagala mafija, natančneje lokalni klan kalabrijske N'dranghete, ki mu je na volitvah leta 2010 v zameno za 200.000 evrov

zagotovil več tisoč glasov. Policija v zvezi s tem preiskuje še več oseb.

Po aretaciji Zambettija, člana Ljudstva svobode nekdanjega premiera Silvia Berlusconija, so se v Italiji znova okrepili pozivi za odstop Formigonija.

Slednji velja za tesnega Berlusconijevega zaveznika, zaradi svojih domnevno koruptivnih povezav z več spornimi podjetji pa je že nekaj časa tarča ostrih kritik.

Formigoni je odstop doslej odločno zavračal, potem ko mu je podpora odrekla še Severna liga, pa je sedaj očitno le bil prisiljen priznati poraz in napovedati nove volitve, piše APA. Da želi postati nov predsednik Lombardije, je sicer včeraj napovedal vodja Severne lige Roberto Maroni.

Maroni je vodenje Severne lige prevzel junija letos. Na tem položaju je nasledil ustanovitelja stranke Umberta Bossija, ki je moral odstopiti zaradi znanega škandala, povezanega z zlorabo strankinih sredstev.

Dogodki v Lombardiji so dodaten udarec za Ljudstvo svobode, nekdanj najmočnejšo politično stranko v Italiji, potem ko je prišlo na dan, da so lokalni politiki te stranke v Laciju prirejali zabave in potovanja na račun davkoplačevalcev.

Zaradi te afere je morala že pred dnevi odstopiti predsednica Lacija Renata Polverini. Pred dvema tednoma pa je sledila še aretacija vodje deželne poslanske skupine Ljudstva svobode Francisca Fiorita, ki naj bi poneveril kar za 1,3 milijona evrov denarja, namenjenega stranki. (STA)

RIM - Po poročilu italijanske obalne straže na zaslišanju v Grossetu

Odgovornost ima tudi Costa

Družba celih 40 minut po nesreči ni ustrezno ukrepala in ni obvestila pristojnih oblasti o resnosti razmer

Nasedla Costa Concordia

ANSA

HAVANA Kubanci bodo lahko potovali brez omejitev

HAVANA - Kuba je včeraj odpravila dovoljenja za izhod iz države. Ukrep bo začel veljati 14. januarja prihodnje leto. Kubanci pa bodo odlej tako kot velika večina ostalega sveta potrebovali le potni list in vstopno vizo države, v katero bodo potovali, je včeraj sporočilo zunanje ministrstvo v Havani. Prav tako bo poslej Kubancem omogočeno, da v tujini lahko ostanejo do 24 mesecev. Doslej so lahko ob izpolnitvi vseh pogojev bivali do 11 mesecev, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Če so Kubanci doslej želeli potovati v tujino legalno, so potrebovali najprej pisno vabilo iz tujine, na podlagi katerega so dobili dovoljenje za izhod, ki je veljalo 30 dni. To dovoljenje je bilo mogoče podaljšati še desetkrat, potem so se morali vrniti na Kubo ali pa so to pravico izgubili za vselej. Stroge omejitve potovanja v tujino so bile na Kubi v veljavi več kot pol stoletja. Tako naj bi preprečili »odliv možganov« iz države, predvsem zdravnikov, inženirjev in ostalih. Vendar to ni preprečilo več tisoč Kubancem, da ne bi ilegalno emigrirali in se odpravili na tvegano pot proti ZDA, pogosto tudi v pre slabih plovilih čez morje. Mnogi so pri teh poskusih tudi umrli.

Washington sicer Kubancem že vse od leta 1966 avtomatično podeljuje pravico do azila v ZDA, če dosežejo ameriške obale.

RIM - Družba Costa Crociere, lastnica ladje za križarjenja Costa Concordia, ob brodolomu ob toskanskem otoku Giglio januarja ni ustrezno obvestila pristojnih oblasti o tragediji. To piše v poročilu italijanske obalne straže, ki so ga včeraj predstavili v okviru zaslišanja v italijanskem Grossetu, poroča nemška tiskovna agencija dpa. »Podjetje je, potem ko je vzpostavilo stik z ladjo, vedelo, da pristojnih oblasti niso ustrezno obvestili o resnosti razmer,« piše v poročilu obalne straže. Družba Costa Crociere naj ne bi popravila zavajajočih informacij, ki jih je kapitan ladje Francesco Schettino dal predstavnikom obalne straže.

»Družba je 40 minut po nesreči, ki se je zgodila 13. januarja, vedela, da ladja še ni poklicala pomoči, a kljub temu ni ukrepala,« so še dodali v poročilu.

Schettino se je nemudoma po tem, ko je ladja zašla z načrtovane poti in nasedla ob Gigliu, po telefonu pogovarjal s kriznim koordinatom Coste Crociere Robertom Ferrarinijem.

Poleg ugotovitev obalne straže na zaslišanjih v Grossetu, ki so se začela v ponedeljek in naj bi potekala še nekaj dni, preučujejo tudi obsežno poročilo o brodolomu, ki so ga nedavno pripravili in objavili strokovni izvedenci in ki večino krivde za nesrečo pripisuje kapitanu Schettinu.

Schettino je po ugotovitvah strokovnjakov na podlagi analize posnetkov komunikacij in drugega materiala svojim podrejenim dajal pomanjkljive in nenatančne ukaze ter vsaj 50 minut prepozno izdal ukaz za evakuacijo potnikov.

Del krivde so strokovnjaki pripisali tudi ladjarju, ki ni poskrbel za zadostno izobraževanje posadke za izredne razmere. Člani posadke so imeli težave pri usmerjanju ljudi na evakuacijske točke, niso znali delovnega

Francesco Schettino

ANSA

jezika ladje, italijanščine, in so po pričevanjih potnikov delovali zelo zmedeno.

Schettina tožilci obtožujejo povzročitve brodoloma, nenaklepnega umora in zapustitve ladje še pred evakuacijo vseh potnikov, za kar mu grozi dolga zaporna kazen. Med preiskovanci je sicer še osem oseb.

Costa Concordia je nasedla in se prevrnila na bok 13. januarja letos pri toskanskem otoku Giglio.

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
43.063,90€ **+253,80**

SOD NAFTE
(159 litrov)
115,07 \$ **-0,63**

EVRO
1,3046 \$ **+0,60**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
16. oktobra 2012

valute	evro (povprečni tečaj)	16.10	15.10
ameriški dolar	1,3046	1,2971	
japonski jen	102,94	102,10	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	24,875	24,931	
danska krona	7,4594	7,4591	
britanski funt	0,80970	0,80745	
madžarski forint	278,51	278,53	
litovski litas	3,4528	3,4528	
hrvaški litas	0,6962	0,6962	
poljski zlot	4,0920	4,0868	
romunski lev	4,5783	4,5740	
švedska krona	8,6274	8,6591	
švicarski frank	1,2091	1,2091	
norveška krona	7,3910	7,4100	
hrvaška kuna	7,5148	7,5085	
ruski rubel	40,2810	40,1885	
turška lira	2,3585	2,6463	
avstralski dolar	1,2693	1,2661	
braziljski real	2,6534	2,6452	
kanadski dolar	1,2870	1,2682	
kitajski juan	8,1728	8,1318	
indijska rupija	68,9550	68,7660	
južnoafriški rand	11,3680	11,3632	

Po svetu skoraj 73 milijonov ljudi razseljenih

ŽENEVA - Število ljudi, ki so bili zaradi različnih oblik katastrof prisiljeni zapustiti svoje domove, je lani s 101 milijona padlo na približno 73 milijonov. Vendar različni konflikti, naravne nesreče in ekonomske razmere še vedno pomembno vplivajo na to, da mora vsako leto s svojih domov več sto tisoč ljudi, opozarjata Rdeči križ in Rdeči polmesec. Število prisilnih migracij se je lani zmanjšalo v primerjavi z letom 2010, ko so potres na Haitiju in poplave v Pakistanu vplivale, da je nenavadno veliko število ljudi zbežalo z domov, je v letnem poročilu o katastrofah v svetu zapisala Mednarodna zveza Rdečega križa in Rdečega polmeseca (IFRC).

IFCR opozarja še, da so humanitarne organizacije preslabo opremljene za soočenje z vse večjim številom migrantov, ki se bolj kot v taboriščih zbirajo v mestih, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

V Sudanu so na primer desetletja notranjih konfliktov povzročila, da so se ljudje množično zatekli v mesta. V afganistanski prestolnici Kabul se je število prebivalcev po letu 2001 povečalo za več kot štirikrat, potem ko so bili ljudje prisiljeni zbežati z domov zaradi upora, ki je zajel ostale dele države.

Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC) ob tem poziva humanitarne organizacije, naj storijo več za »urbane begunce«, ki se morajo z lokalnim revnim prebivalstvom boriti za že tako redka delovna mesta in nastanitev. (STA)

DOBERDOB - Urejeno bo pred šolo sredi vasi

Avtobusno postajališče za večjo varnost šolarjev

Problem križišča bo le delno rešen - Lavrenčič: Ni še denarja za preureditev nevarnega ovinka v Selcah

Sestopanje otrok s šolabusa in vstopanje vanj bo varno, promet po glavni cesti skozi Doberdob pa ne bo več oviran, ko bo pred šolo sredi vasi urejeno avtobusno postajališče. Uresničili naj bi ga v doglednem času, saj je občinska uprava prišla do namenskega denarja. Na predlog pokrajinskega odbora je bila na ponedeljkovem zasedanju goriškega pokrajinskega sveta namreč odobrena sprememba proračuna, ki namenja 20 tisoč evrov za reševanje problema nevarnega križišča pred cerkvijo oziroma šolo v Doberdobu. Denar bo nakazan po podpisu protokola med občino in pokrajino, ureditveni poseg pa bi lahko stekel že kmalu potem, saj za uporabo manjših vsot uprava lahko neposredno določi izvajalca del.

»Denar bomo uporabili za ureditev avtobusnega postajališča, ki ga nujno po-

trebujemo, zato da zagotovimo varno sestopanje in vstopanje otrok v šolabus. Danes se ustavlja kar na cesti in zaseda večji del vozišča, kar ovira tudi promet. Naš namen je odstraniti del pločnika pred spomenikom in pridobiti prostor za postanke. Novo postajališče bodo seveda uporabljali tudi potniški avtobusi, na primer z izletniki, ki bodo prišli k nam na obisk,« razlaga doberdobski župan Paolo Vizintin in dodaja: »Poiskati pa bomo morali dodaten denar za ureditev križišča zraven šole, ki je ravno tako nevarno. Sedaj ga je dovolj le za avtobusno postajališče. Skrajni čas je, da ukrepamo. Poseg sodi v širši projekt zagotavljanja varnosti. Avtobusni postajališči bomo uredili tudi v Jamljah in pri Sabličih,« poudarja župan in pojasnjuje: »Po ukititvi Kraške gorske skupnosti je pokrajina podedovala 40 tisoč evrov za

Kras. Zadovoljen sem, da se je del tega denarja vrnil na Kras, ki mu je bil sprva tudi namenjen.«

Zadovoljstvo izraža tudi pokrajinski svetnik stranke Svoboda ekologija in levičarja (SEL) Mario Lavrenčič, sicer bivši doberdobski župan, ki je vplival na odločitev, da je bil denar namenjen kraški občini: »Rešen bo dolgoletni problem križišča, ki predstavlja veliko nevarnost za šolarje in voznike. Odprt pa ostaja problem celotne trase pokrajinske ceste skozi Doberdob, ki bo v kratkem urejena tudi na odseku pri Devetakih, na obzorju pa ni še videti denarja za preureditev nevarnega ovinka v Selcah, četudi je bil poseg predviden v triletnem pokrajinskem načrtu javnih del.«

Na ponedeljkovem zasedanju pokrajinskega sveta je Lavrenčič skupaj s svet-

nikom Severne lige Diegom Bernardisom predlagal resolucijo za zaščito furlanskega jezika. S predlaganim dokumentom, ki je bil soglasno odobren, sta svetnika SEL in Severne lige pozvala predsednika pokrajine, da se zavzame za spremembo norme, ki v pred nedavnim odobrenem zakonu - t.i. »spending review« - izključuje furlanščino izmed jezikov, ki opredeljujejo manjšinska jezikovna področja, na katerih v okviru reorganizacije šolskega sistema veljajo olajšave za ohranitev ravnateljских in administrativnih mest ter nižjega števila dijakov v razredih in šolskih ustanovah. Omenjene olajševalne norme po novem veljajo le na ozemlju, kjer je prisoten tuj jezik, v primeru goriške pokrajine torej samo v občinah, ki so vključene v območje, kjer se uveljavlja zakon 38/2001 za slovensko narodno skupnost.

GORICA

Pokrajina že tretjič med finalistkami za proračunskega oskarja

Pokrajina Gorica se je tretje leto zapored uvrstila med tri finalistke, ki se bodo potegovala za prejem t.i. proračunskega oskarja v kategoriji pokrajin, nagrade, ki gre tistim javnim upravam, ki učinkovito poročajo o svojih bilancah, so hitre pri izpolnjevanju zakonskih obvez ter jasno in transparentno poročajo o svojem delu s posebno pozornostjo do občanov. Poleg Gorice sta se med finalistke uvrstili tudi pokrajini Genova in Trst.

Tretjo zaporedno uvrstitev je z zadovoljstvom pozdravila pokrajinska odbornica za finance Sara Vito, ki je poudarila točnost in popolnost pokrajinskih bilanc, kar kaže na prizadevanje pokrajinske uprave, da s preprostimi in učinkovitimi besedami nudi informacije občanom, izvedencem pa nudi podrobno računovodsko dokumentacijo. Gre za pravcat cvet v gumbnici, ki Pokrajino Gorica uvršča v sam italijanski vrh, je poudarila Vitova.

GORICA

Nad pravicami zapornikov bo bedel garant

Goriški pokrajinski svet je soglasno sprejel resolucijo načelnika svetniške skupine stranke Prihodnost in svoboda Stefana Cosme, ki predvideva uvedbo lika pokrajinskega garanta za pravice oseb, ki jim je bila odvzeta svoboda, kot so npr. predvsem zaporniki. Ob resoluciji so svetniki sprejeli tudi amandma, po katerem bo omenjeni garant po možnosti skrbel tudi za zbirni center za begunce v Gradišću.

Kot je poudaril sam Cosma, se garant lahko pogovarja z zaporniki in obišče zapore tudi brez dovoljenja, kot to določa ureditev iz leta 2009. Tako bo lahko obelodanil in skušal rešiti številne dejavnike stiske, od prenatrpanosti zaporov in maloštevilnih tečajev usposabljanja ter pomanjkanja poklicnih figur do pomanjkanja sanitarij za svoje zapornikov in tega, da v FJK niso sprejeli določil o zdravstvu v zaporih.

Doberdobska občina se zavzema za vzpostavitev večje varnosti na križišču pred cerkvijo oziroma šolo; prvi korak v tej smeri bo ureditev avtobusnega postajališča

BONAVENTURA

TRŽIČ - Akcija občinske policije

Oglobili tri divje odlagalce smeti

Tržiška občinska policija je pretekli konec tedna ugotovila dva primera kršitve določil s strani javnih lokalov ter tri primere nedovoljenega odlaganja odpadkov. Akcija se je začela v soboto zvečer, ko so policisti začeli preverjati, ali javni lokali upoštevajo določila v zvezi s prodajo alkoholnih pijač po 21. uri oz. z omejitvijo hrupa, ki ga povzročajo preglasna glasba oz. preglasne stranke. Pregledali so sedem lokalov, od katerih so pravila kršili v dveh: v enem so ugotovili preglasno glasbo po 23. uri, v drugem pa so prodajali alkoholne pijače po 21. uri. V nedeljo pa so pod drobnogled vzeli nekatera območja, kjer bolj pogosto prihaja do nedovoljenega odlaganja odpadkov in kjer so prišli na sled trem kršiteljem. Na podlagi te akcije na tržiški občini ugotavljajo, da lastniki oz. upravniki javnih lokalov na splošno spoštujejo določila, enako se lahko reče za primere odlaganja odpadkov.

Odpadke so pustili kar na ulici K.B.

TRŽIČ - Prenovljena spletna stran občinske uprave

Za večjo transparentnost

Nova grafična podoba, notranji linki in ikona Prijateljska občina - 17 točk za brezplačni internet s pomočjo wi fi tehnologije

Na tržiškem županstvu so včeraj ob prisotnosti županje Silvie Altran, odbornika za inovacije Francesca Martinnellija in vodje urada za stike z javnostjo Lucia Gregoretija predstavili prenovljeno spletno stran Občine Tržič, ki skupaj s prisotnostjo na spletni skupnosti Facebook in s projektom postavitve wi fi točk za brezplačno koriščenje interneta ima kot cilj večjo transparentnost delovanja občinske uprave.

Med novostmi namreč ni samo prenovljena grafična podoba spletne strani, ampak gre tudi za notranje linke, ki občanu omogočijo olajšan dostop do uradov in obrazcev, poleg tega je tu tudi ikona Prijateljska občina, ki omogoča izpolnjevanje upravnih dokumentov kar preko spleta, dalje spletna okenska, ki nudijo takojšen dostop do zaželenih teme, medtem ko so napovednik dali kar v središče strani. Okrepljen je tudi sektor novic, prav tako bo prenovljena spletna stran omogočala občanom opravljanje spletnih anket in obveščanje o problemih.

Spletna stran Občine doživlja drugače naraščajoče zanimanje: če so v lanskem letu zabeležili 118.248 stikov, jih je bilo letos samo od januarja do 30. septembra že 108.541, kar pomeni štiristo stikov na dan, opozarjajo tržiški upravitelji, ki dodajajo, da bodo tudi občanom brez računalnika omogočili uporabo le-tega v uradu za stike z javnostjo, kjer sta brezplačno na voljo dva računalnika, uporabnikom pa lahko pomaga tudi osebeje.

Občina Tržič je s pomočjo Pokrajine Gorica in lastnega centra za obdelavo podatkov aktivirala tudi sedemnajst točk, kjer je možna brezplačna uporaba interneta s pomočjo wi fi tehnologije. Sistem omogoča uporabniku, da opravi registracijo le enkrat in potem lahko svobodno »pluje« po spletu, tudi če se poveže s katere koli druge točke. Prav tako je občinska uprava lahko povezala vse obstoječe naprave za videonadzor, pa tudi tiste, ki jih bodo postavili v prihodnosti, mrežo naprav pa nameravajo razširiti tudi na ostale občine.

ŠTANDREŽ

Pokritje tribune, zakaj se zatika?

Obračajo se na goriško občino in na pokrajino, zato da premakneta s slepega tira postopek za pokritje tribune Juventinene nogometnega igrišča v Štandrežu. V ta namen so goriški občinski svetnik Demokratske stranke David Peterin ter njegova strankarska somišljenika in obenem pokrajinska svetnika Vesna Tomsič in Aljoša Sosol sestavili skupno svetniško vprašanje. Tomsičeva in Sosol sta ga ob robu ponedeljkove seje pokrajinskega sveta izročila pristojni odbornici Sari Vito, ki bo nanj odgovorila pisno. Peterin pa ga je posredoval občinskemu odborniku za šport Alessandru Vaccotto, ki se je na spodbudo že odzval. Sprejel je obvezo, da bo zadevo preučil, in zagotovil je, da se ji bodo občinski tehniki posvetili, ko se bodo razbremenili priprav za odprtje PalaBigota.

»Juventina je v zadnjih letih najuspešnejše nogometno društvo v Gorici. S prostovoljnimi močmi požrtvovalnih odbornikov, prijateljev in širše vaške skupnosti odlično upravlja občinsko nogometno igrišče v Kraški ulici. Peščeno igrišče so tudi spremenili v lepo urejen sintetični travnik. Poseg je zahteval večjo naložbo, ki jo je anticipiral odbor z najemom posojila. Na pomoč so takoj priskočili pokrajinska uprava, dežela, občina in Fundacija Goriške hranilnice. Odborniki Juventine so si ponovno zavihali rokave in si zastavili nov cilj. Zamislili so si realizacijo strehe nad tribunami. Poiskali so podporo. Pokrajina je takoj predlagala, da bi streho prekrili s fotovoltaiko. Sončna centrala bi tako omogočila znižanje stroškov za osvetljevanje igrišča. Društvo je predlog osvojilo, na vrsti je bila goriška občina. Kot lastnica športnega objekta naj bi krila preostali del naložbe. Toda na občini se je zataknilo. Nerazumljivo je že večmesečno zavlačevanje in obotavljanje mestne uprave, ki bi financirala le del popravil, v zameno pa bi dobila lepši športni kompleks,« opozarjajo Peterin ter Tomsičeva in Sosol, ki od uprav pričakujejo odgovor, kje in zakaj se je zadeva zataknila, saj sta si upravi podajali druga drugi štafeto odgovornosti.

Od obeh pristojnih odbornikov trojica zahteva, da poročata o pripravi načrta strehe in o denarju za njegovo uresničitev. Dejstvo je, da brez načrta ni mogoče sestaviti finančnega plana. Svetniki obenem sprašujejo, kdaj naj bi se dela začela in zaključila, ter jasne besede o razlogih, ki so privedli do zamude.

Bersanijevi podporniki jutri v Gradišću

V hotelu Franz v Gradišću bo jutri ob 18.30 prvo srečanje podpornikov kandidature tajnika Demokratske stranke Pierluigija Bersanija na primarnih volitvah leve sredine v Furlaniji Julijski krajini. Ob tej priložnosti bo prisoten tudi Roberto Speranza, eden od treh mladih koordinatorjev Bersanijeve kampanje. Kot piše v sporočilu za javnost, se medtem po vsej deželi oblikujejo odbori v podporo Bersanijeve kandidature (cilj je oblikovati vsaj sto krožkov). Na Goriškem deluje t.i. posoški odbor, katerega prvo uradno srečanje bo v ponedeljek, vedno v Gradišću, kjer bodo številni upravitelji predstavili manifest v podporo Bersaniju. Ob tej priložnosti bo prisoten tudi član vsedržavnega tajništva DS Davide Zoggia.

GORICA - Otvoritveni dan novih prostorov Visoke šole za umetnost

Goric ne razlikujejo, zanje sta eno mesto

Obiskovalce pričakali filmi, video instalacije, dokumentarci in fotografije - Navezujejo partnerstva

Filmi, video instalacije, dokumentarci in fotografije: vse to je včeraj pričakalo obiskovalce novih prostorov Visoke šole za umetnost Univerze v Novi Gorici, ki so jih uredili v palači Alvarez v Gorici, v okviru otvoritvenega dne, na katerem so prostore predali namenu in prikazali javnosti, kaj vse delajo njihovi študentje. Ko slišimo ali beremo besedo »otvoritev«, nam v mislih takoj zaživijo prizori z uradnimi svečanostmi, govori in kakim glasbenim nastopom ali recitacijo, vendar včeraj ni bilo tako: prisotni, med katerimi sta bila prorektor Univerze v Novi Gorici Mladen Franko in goriški pokrajinski svetnik Aljoša Sosol (v dopoldanskih urah so gostili tudi predstavnike Slovenskega izobraževalnega konzorcija), so si ogledali prostore ter prisluhnili razlagi dekana visoke šole Boštjana Potokarja in direktorice programov Digitalne umetnosti in prakse ter Medijske umetnosti in prakse Rene Rusjan.

Vse je potekalo v dokaj neformalnem vzdušju, v katerem se je obiskovalec seznanil s specifikami ustanove. V pritličju so ga pozdravili filmi, ki so nastali kot diplomski

dela in kratki filmi (slednji so nastali v okviru sodelovanja med univerzami v Novi Gorici, na Reki in v Gradcu), ki so bili na ogled v večnamenski dvorani in predavalnici. Če si se povzpel do prvega nadstropja, si nalez na predvajanje del, ki so jih študentje izvedli pod mentorstvom Metoda Blejca, gostujočega umetnika, ki študente napeljuje, da se med seboj pomešajo in skupaj izvedejo projekte. V nadstropju so še tajništvo, prostor za druženje ter učilnice oz. delavnice, kjer je skupina študentov ravnokar montirala spot, ki so ga posneli za glasbeno skupino. Prav tako so bili na ogled interdisciplinarni projekti, medtem ko so bile v drugem nadstropju na ogled video vaje obiskovalcev letošnjega prvega letnika, tam so tudi delavnica za animirane filme in pisarne. Povsod pa so stene krasile umetniške fotografije.

Po prvih štirinajstih dneh, odkar so v Gorici (toliko časa je namreč trajala selitev, veliko stvari je še zapakiranih), študentje prehajajo zelo prosto iz enega mesta v drugo, saj vse skupaj jemljejo kot Gorico, kar jih veseli, nam je povedala Rene Rusjan, ki upa,

Mladen Franko, Boštjan Potokar in Rene Rusjan med ogledom prostorov (zgoraj) in študentje v delavnici (desno)

BUMBACA

da bodo tudi v novem okolju (šola je prej delovala v Ljubljani) našli partnerje, med katerimi je posebej omenila Slovensko narodno gledališče iz Nove Gorice, tamkajšnjo Mestno galerijo in Kulturni dom ter goriški Kinoatelje. Prorektor Mladen Franko pa je izrazil veliko veselje in zadovoljstvo, da ima Gorica posluš, željo in interes, da združuje v mestu univerzitetne dejavnosti. Prihod Visoke šole za umetnost iz Ljubljane v Gorico je zanj dobrodošel, ker se s tem raz-

dalje in stroški zmanjšujejo (razseljenost fakultet je namreč ena od težav Univerze v Novi Gorici). Franko je še posebej poudaril, da je to že druga fakulteta novogoriškega vseučilišča, ki je sedež našla v Gorici (v Šolskem domu v Križni ulici namreč že nekaj let deluje Fakulteta za znanosti o okolju), s čimer novogoriška univerza pomembno prispeva k povezovanju obeh mest ter k dejavnostim in interesom slovenske narodne skupnosti v Gorici. (iž)

ŠTEVERJAN - Jasmin Kovic

Televizija zanje izziv, a ima raje gledališče

Nastopa v televizijski nanizanki »Sposami«

Chillemi in Daniele Pecci, je Umberto Marino, medtem ko je dogajanje postavljeno v Trst, kjer so nanizanko posneli lani poleti in jeseni. Gre kot že omenjeno za zgodbo mladih zakoncev Nore in Uga, ki sta na robu ločitve, vendar morata po sili razmer skupaj upravljati agencijo za načrtovalce porok, kar naposled utrdi njun ljubezenski odnos. V ponedeljek je bilo na sporedu že tretje nadaljevanje, četrto pa si bo mogoče ogledati nočjo ob 21.10.

Kako se je Jasmin Kovic znašla v tej nanizanki? Z mlado Števerjanko, s katero smo se po telefonu pogovarjali včeraj popoldne, je prišla v stik goriška producentka hiša Galaxia in je naposled šla v Trst, kjer je dvakrat prestala selekcijo in bila na koncu izbrana kot članica igralskega ansambla. V nanizanki igra vlogo Maje, ciganskega dekleta, ki študira v Italiji in se želi poročiti z italijanskim fantom. To ji tudi uspe prav s pomočjo agencije, ki jo vodi Nora in Uga, vendar bodočemu ženinu prikriva, da je ciganskega rodu, kar on izve komaj na poroki, ko se pojavijo Majini sorodniki, ki so prav tako izvedli za njeno poroko. To bi lahko resno ogrozilo njuno zvezo, vendar se pobotata in tudi v tem primeru na koncu zmaga ljubezen.

Jasmin Kovic je nastop v televizijski nanizanki sprejela kot izziv, vendar svoje prihodnosti ne vidi ne na malem ekranu in niti na velikem platnu, saj, kot nam je povedala, je televizija in kino ne zanimata, njena ljubezen ostajata gledališče in režija. Za to se Jasmin tudi izobražuje, saj obiskuje drugi letnik za dosego magistrske diplome (na podlagi bolonjske reforme gre za peti letnik univerzitetnega študija) na fakulteti za gledališke vede Univerze v Bologni, poleg tega pa je dejavna tudi v domačem kraju, saj svojo ljubezen do gledališča izraža z vodenjem dramskega odseka pri SKPD Francišek Borgia Se-dej v Števerjanu. (iž)

Jasmin Kovic

Nastopa v televizijski nanizanki, a jo bolj kot televizija in kinematografija zanimata gledališče in režija, za kar se tudi izobražuje. Govorimo o 25-letni Števerjanki Jasmin Kovic, ki nastopa v TV nanizanki v šestih nadaljevanjih Sposami (v slovenščini bi se tako naslov glasil Poroči me), ki je na sporedu ob ponedeljkih in sredah zvečer na prvi mreži italijanske državne radiotelevizije RAI. Režiser koprodukcije radiotelevizije RAI in družbe Tania, ki jo je podprl tudi Filmski sklad FJK in v kateri v glavnih vlogah zakoncev Nore in Uga nastopata Francesca

GORICA - Cirkus

Še vedno sposobni pristnih ooOOhhh

V Gorici so nekoč postavljali cirkuške šotore na vojaškem vadbenem prostoru na Rojcah, a preden so tam uredili šolski atletski stadion. Manjše cirkuse so nameščali tudi na Senenem trgu (Trg Julia) blizu Malega šolskega doma, preden so uredili verjetno najstarejše goriško krožišče. Nekajkrat so postavili cirkuški šotor na zemljišču na koncu Drevoreda Virgilio. Velike cirkuse so postavljali tudi sredi Travnika in na Novem trgu (Trg sv. Antona). Sedaj se predstave odvijajo že najmanj štiri desetletja na Kugyjevem trgu oz. na ploščadi pri Rdeči hiši.

Tudi minuli teden so postavili velikiški šotor s štirimi stožci, pred njim še nekakšen atrij z dvema in dva manjša šotorska stožca sta prekrivala vhod. Če dodamo velikanske tovornjake in prav tako velike bivanjske prikolice ter stajajo, ograde in vozila za živali, je cirkus Orfei zasedal dve tretjini trga. Na dveh ali treh osrednjih mestnih križiščih so cirkuški zaposleni dan pred pričetkom predstav delili kupone, ki so omogočali popust na vstopnini; traktor s prikolico in plastičnim slončkom je krožil po mestnih ulicah; vsako tretje drevo ali drog za javno razsvetljavo je nosil že teden dni prej plakate z urnikom predstav.

Že trideset let obiskujem zaradi družinskih vzrokov cirkuške predstave in tudi tokrat ni bilo drugače. Logistika me sili, da kupim vselej najdražje prostore, tiste, ki so najbližje osrednjemu krogu. Tako vidim nastopajoče iz neposredne bližine, njihove kretnje, narejene ali pristne izraze, načine vzpostavljanja odnosa s publiko, zadrege in ošabnosti. V zadnjih desetih letih je kakovost ponudbe sicer nihajoča, a gledano s primereno odmaknjenostjo krivulja pada. Zaznati je, kako za bleščočimi oblekami zeva za-

Cirkus v Gorici

skrbljenost, ali so točke še dovolj briljantne, koliko časa bodo še privabljale gledalce, saj ustvarja televizija nelojalno konkurenco, ko pa ponuja v specializiranih cirkuških programih svetovno odmevne umetnike, ki izvirajo iz različnih ruskih (prej sovjetskih), kitajskih, nemških ali francoskih šol. Občani potem pridejo in razočarano gledajo domačijsko ponudbo, s katero se preživljajo na primer družine konjeniških mojstrov ali akrobat s svojo asistentko, ki razen erotičnih telesnih valovanj ne zna ponuditi ničesar drugega. Najtežje je klovnom, ki so zelo vezani na zdavnej preživeta humor in spakovanje. Tokrat je bil Orfejev klovni prepričljiv prav zaradi odmika od klasičnega kalupa. Poglavlje zase je strežno osebje, se pravi zaposleni iz indijske podceline, ki opravljajo težaška dela. Prav očitno je, kako so navezani na možnost skromnega zaslužka in na delovno mesto. Sicer pa se mi je tudi tokrat zdelo zanimivo, kako so otroci do okrog osmega ali tudi desetega leta še sposobni začudenja in s svojimi pristnimi ooOOOOhhh navdušujoče delujejo na nastopajoče, saj jim dajejo pričakovana zadoščenja. iPadi niso še povsem zabrisali pristno navdušenega odzivanja na živo dogajanje. Mene vselej preseneti lahkotnost akrobatov, ker vem koliko trdega dela se skriva v njej ob dejstvu, da so tehnične prvine na kateremkoli orodju zapletene.

Poglavlje zase so točke z živalmi. Tokrat so njihovi zaščitniki iz civilne družbe pripravili protestno manifestacijo. Vprašanje ni enoznačno in opredelitive do tega vprašanja ne morejo biti črno-bele, saj je na eni in drugi strani precej sprenevedanja. Zariplih obrazov zaradi fanatičnosti pa ne maram ob priznanju, da povodni konj ne sodi na asfalt Kugyjevega trga, in prepričanju, da je konjem in slonom prijetneje v cirkusu kot pa pri vleki hlodov iz džungle ali iz naših romantičnih gozdov.

Svežina tokratne ponudbe je bila »vodna domišljajska simfonija« v obliki številnih curkov, ki so se raznoliko prepletali, dvigali in nižali v širino desetih metrov ob menjavanju svetlobe raznovrstnih reflektorjev. Prava čarovnija. (ar)

NOVA GORICA

Na univerzi srečanje z delodajalci

Karierni center Univerze v Novi Gorici pripravlja danes od 9. ure dalje srečanje delodajalcev in predstavnikov Univerze v Novi Gorici z naslovom »Z znanjem in sodelovanjem do skupnih uspehov«. V prostorih Univerze v Novi Gorici na Vipavski 13 v Rožni Dolini bodo delodajalcem iz različnih sektorjev in področij predstavili poklice, za katere izobrazujejo ter znanja in veščine, ki jih študentje pridobijo med študijem. Predstavljene bodo možnosti sodelovanja z UNG na različnih področjih, na primer v okviru raziskovalnih projektov, praktičnega usposabljanja študentskega dela, oglaševanja prostih delovnih mest, selekcije kadrov ipd. Predstavljena bosta dva primera dobre prakse sodelovanja delodajalcev z UNG ter tudi primeri sodelovanja kariernih centrov z delodajalci v tujini. »Okrepiti želimo že obstoječe vezi in vzpostaviti nove oblike sodelovanja z delodajalci iz različnih sektorjev. Med drugim je namen srečanja tudi, da se snovalci študijskih programov spoznajo s potrebami, ki dejansko obstajajo v praksi. Na ta način bodo naši diplomanti stopali na trg dela bolj pripravljeni in okrepljeni s pravimi znanji ter praktičnimi izkušnjami,« so namen dogodka obrazložili na univerzi. (km)

NOVA GORICA - V pripravi načrt taktilnega vodenja po mestu

Za slepe in slabovidne bodo uredili varne poti

Nevarna so zlasti gradbišča - Tudi novogradnje niso zgrajene tako, da bi jim bil olajšan dostop

»Za gibalno ovirane je v mestu lepo poskrbljeno, za slepe in slabovidne pa ne najbolj,« opozarja Igor Miljavec, predsednik medobčinskega društva slepih in slabovidnih Nova Gorica. Pa vendar bodo imeli tudi ti občani in obiskovalci mesta boljše pogoje: v Novi Gorici bodo med prvimi v Sloveniji izdelali jasne smernice in mrežo javnih poti za slepe in slabovidne. Nova Gorica že lahko pohvali s tem, da je tam pred petimi leti nastal projekt »Ho-

ja z belo palico« kot plod sodelovanja med novogoriško policijsko upravo in omenjenim medobčinskim društvom slepih in slabovidnih. Projekt se je nato razširil tudi na druge občine in postal republiški, vzorčni projekt za vso Slovenijo. Zato vsako leto ob 15. oktobru, mednarodnem dnevu bele palice pripravijo aktivnosti, s katerimi opozarjajo na svoje težave.

Največje arhitektonske težave v mestu so prehodi s pločnikov na ceste: ker ni

grobih oznach, ne vedo, kje je konec pločnika in kje se začenja križišče. V mestu ni ustreznih izhodiščnih točk, s pomočjo katerih bi slepi in slabovidni zaznali, kje se nahajajo. Za slepe in slabovidne so težava tudi krožišča, kjer promet teče neprekinjeno, zato ga težko prečkajo. Zanje so težavni tudi dostopi do javnih ustanov pa ovire na poti kot so cvetlična korita, table ... Ter vsaka sprememba, ki se zgodi v mestu, saj takrat potrebujejo nekoga, ki vidi, da jih z njo seznani in jih nauči, kako se prilagoditi novim razmeram. Še posebej so zanje nevarna gradbišča sredi mesta, žalosti pa jih tudi dejstvo, da novogradnje niso zgrajene tako, da bi jim bil olajšan dostop.

Gradbena zakonodaja sicer določa, da morajo biti vse stavbe v javni uporabi dostopne funkcionalno oviranim, to pa ne velja za slepe in slabovidne. Zanje so predpisani zelo splošni, določila pa velikokrat ne popolna in preohlapna. »Če bi potrebe slepih in slabovidnih upoštevali že pri načrtovanju stavb in urejanju mesta, bi bili stroški majhni. Mogoče bo projekt načrtova-

nja varnih poti za izboljšanje dostopnosti slepih in slabovidnih dobra praksa za vso Slovenijo,« dodaja Miljavec.

»Načrt taktilnega vodenja po mestu je že v pripravi,« pristavlja načelnik občinskega oddelka za okolje, prostor in javno infrastrukturo Niko Jurca. Do konca leta oziroma do začetka naslednjega leta naj bi bil narejen načrt poti, ki so velikega pomena za gibanje slepih in slabovidnih po mestu. Načrt bo osnova za ureditev mreže varnih poti v mestu. Manjše intervencije bodo lahko izpeljane takoj, sistemske rešitve pa postopoma. Eden prvih projektov bo ureditev mestnega središča. Podobne smernice pri načrtovanju varnih poti za slepe in slabovidne so pripravili že v Ljubljani, dodaja krajinarska arhitektka Andreja Albreht Krivc, ker je slabovidnost pogosta težava starejših, se zanje zanimajo tudi druge občine.

Člani novogoriškega medobčinskega društva slepih in slabovidnih bodo že jutri preverili dostopnost do javnih ustanov tudi v občinah Šempeter-Vrtojba in Miren-Kostanjevica. (km)

Pri načrtovanju mesta ni bilo posvečene dovolj skrbi za slepe in slabovidne; le-ti ob gibanju po pločniku ne morejo zaznati, kje je prehod za pešce (levo)

FOTO K.M.

GORICA - Seppenhofer in Punto Giovanni

Mladini ponujajo tečaj jamarstva

Za osnovni tečaj jamarstva za mladino, ki ga organizira center za kraška raziskovanja Seppenhofer iz Gorice, so zbrali že petnajst prijav. Odziv je bil nad pričakovanji, k čemur je prispevala naveza z mladinskim središčem Punto Giovanni, ki je tečaj promoviral po svojih kanalih, zlasti preko socialne mreže Facebook. »Po zaslugi Punto Giovanni smo našli pravo pot do mladih,« je povedal predsednik jamarške šole Maurizio Tavagnutti in dodal: »Po tej poti bomo nadaljevali. Sicer bo to poenostavljen tečaj jamarstva. Ponudili bomo štiri teoretične lekcije in tri nedeljske ogleda jam. Kdor bo hotel pridobljeno znanje poglobiti in

razviti, bo imel možnost, da to stori na pomladni jamarski šoli prve stopnje.« Tečaj, bo startal 18. oktobra, bo popolnoma brezplačen, jamarsko društvo pa bo dalo na razpolago jamarsko opremo. Lekcije bodo potekale na sedežu Punto Giovanni v Gorici ob četrtkih z začetkom ob 20.30; prijavi se lahko mladi, ki so že dopolnili petnajsto leto starosti. Vpisovali bodo do prve lekcije 18. oktobra tako na sedežu Punto Giovanni v Ulici Vittorio Veneto 7 kot v centru Seppenhofer v Ascoliji ulici 7 v Gorici ob petkih med 21. in 23. uro; podrobnejše informacije na spletni strani facebook/puntogiovanigorizia.

GORICA - »Nedelja metel« mit za promocijo prostora

Bil je čas, ko so metle odnesli, in čas, ko so jih vrnili čez mejo

V tednu dni se je v Gorici zvrstilo kar nekaj srečanj ob hkratni prisotnosti občanov obeh narodnosti in hkratni uporabi obeh krajevnih jezikov. Res je italijanščina bilo več, a slovenščina si je v raznih oblikah uspešno utirala pot v pozdravih, prevodih, samostojnih nastopih in celo v pasivnem razumevanju sporočil. Primorski dnevnik je o tem poročal.

Časovno zadnja takšna priložnost je bila v ponedeljek v mali dvorani Kulturnega doma med sicer ne prvo predstavitvijo knjige z naslovom »La domenica delle scope«, ki jo je napisal novinar Roberto Covaz (sam pravi: izvirno Kovač). Iztočnice sta avtorju ponujala Igor Komel in Andrea Bellavite, Maia Monzani je brala odlomke iz knjige, Zorko Debeljak, Jožko Šušmelj, Zoltan Jan, Dario Stasi, Salvatore Colella in Livio Semolič so posegli s spomini, podatki, dopolnili in premisleki. Aldo Rupel pa je občasno prevedel v italijanščino le najbolj zapletene odlomke. V skoraj dvournem srečanju je okrog šestdeset poslušalcev zvedelo za okoliščine, anekdote, doživlja in družbeno politično stanje pred, med in po odmevni »nedelji metel« (13. avgust 1950), ko so prebivalci Nove Gorice, Solkana, Šempetra in tudi s Trnovske planote, Vipavske in Soške doline, Krasa in Brd množično prestopili demarkacijsko črto in prišli v Gorico po približno petih letih tako rekoč neprodušno zaprte meje. Šlo je za praktično napoved Videmskega sporazuma, ki je prinesel prepustnice z možnostjo prehajanja najprej štirikrat na mesec, nato pa proste kroženja za prebivalce obmejnega pasu.

»Nedelja metel« je goriški mit, ki bi ga bilo vredno bolje izkoristiti v širšem evropskem prostoru, če se želimo rešiti nerazpoznavnosti / nezanimanja in nasprotno priklicati na svoje območje turistične točke, kot znajo izkoristiti krajevne značilnosti v drugih mestih. Zakaj se to ni pripetilo in zakaj se ne dogaja? Vzroke je treba iskati v psihologiji, miselnosti in praksi, zaradi katere so na primer avtorju-novinarju, doma iz Tržiča, ko je pred desetimi leti prišel v Gorico in je poročal o nekem umoru tik za mejo, očitali, da o dogodku sploh piše, češ da gre za tuj svet, s katerim Gorica nima ničesar skupnega. Ali pa primer desetletnega Bellaviteja, ki se mu je učitelj v šoli neznansko čudil, ker je bil na počitnicah v Bovcu, njegovi sošolci pa so ga gledali kot kakšno prikazen. In še: na postavitve plošče tolminskim puntarjem na Travniku je bilo treba čakati pet let (sic!), ker občinska uprava prej ni izdala dovoljenja. Sicer pa se tudi zamočuje množično prećkanje meje v nasprotno smer dve leti kasneje ob obisku v Novi Gorici, ki ga je opra-

Ponedeljkovo srečanje z avtorjem v Kulturnem domu

BUMBACA

vila svetovno znana igralka in »sex symbol« Brigitte Bardot.

Med mite sodi tudi prepričanje-spomin, da je bil množičen prehod meje spontan in zgolj posledičen nedeljskim zbiranjem sorodnikov z ene in druge strani ob žici, da bi se pozdravili in si izmenjali informacije. Res je veliko ljudi oblušljanju, da bo mogoče tisto nedeljo na obisk v Gorico, prišlo do meje brez vsakršnih dovoljenj, a to je bila le posledica dejstva, da so miličniške postaje že kakšen teden prej izdajale potrdila tistim, ki so to želeli. Sklepamo lahko, da je bil med državama sklenjen tih dogovor, saj bi si zgolj obmejna policija ne mogla privoščiti površnosti.

Res je tudi nekaj drugega: tistega dne ni prišlo v mestu niti do najmanjšega incidenta nacionalne ali ideološke narave in 99 odstotkov »prestopnikov« se je vrnilo na svoje domove. Ni prišlo do množičnega »bega na Zahod«, kar bi bilo pričakovati zlasti med mladimi, ki so tedaj zaradi mednarodnih pogojevanj živeli, skupaj z vsemi drugimi seveda, v pomanjkanju. Bilo je obdobje, ko je Jugoslavija bila (še) sumljiva za zahodne Zaveznike, leta 1948 pa je pretrgala svojo navezanost na Sovjetsko zvezo po Resoluciji Informbiroja - skratka osamljena zaradi izbire neodvisnega razvoja.

V knjigi je kar nekaj pripovedi, ki se osnujejo na resničnem dogajanju, nekatere pa so neposredna pričevanja. Iz dvorane so že navedeni razpravljavci dodali svoje spomine in navedli tudi konkretne po-

Nadzirajo uporabo zdravil

Tudi goriškim občanom nudijo brezplačno storitev nadziranja zdravil »Medigenia«. Namenjena je ljudem, ki redno segajo po zdravilih. V lekarnah, kjer se projekt izvaja, preko branja davčne kode preverjajo uporabo zdravil in tako preprečujejo nevarnosti zaradi njihovega istočasnega uživanja. Konzumenti bodo danes in jutri v lekarni Orso Bianco na Korzu Italija v Gorici in v štandreski lekarni, po 15. novembru pa še v ostalih lekarnah; informacije na tel. 800-592659.

Literarni večer s Sosičem

Goriška knjižnica Franceta Bevka bo jutri ob 18. uri gostila predstavitev knjige Marka Sosiča »Ki od daleč prihajaš v mojo bližino«. Gre avtorjev za tretji roman. Za prvega »Balerina, Balerina« je prejel nagrado Vstajenje in je bil tudi nominiran za Kresnika. Za slednjega se je potegoval tudi njegov roman »Tito, amor mijo«. Pogovor z avtorjem bo vodila Marija Mercina. (km)

Slovaška kulturna ambasada

Danes ob 18. uri bo na Turistični kmetiji Saksida v Zaloščah odprtje umetniške ambasade slovaške republike. Umetniki iz Slovaške in Slovenije bodo do 18. oktobra ustvarjali v slikovitem okolju vipavskih vinogradov. Dela, ki bodo nastala, bodo na ogled v prostorih domačije Saksida. Po lanskem odprtju poljske kulturne ambasade na domačiji Uroša in Nežke Klinec v Plešivem je to druga umetniška ambasada iz projekta Art Circle. (km)

GORIŠKA

Ovrednotili bodo delo Slavka Furlana Slavca

Pred petimi leti umrli akademski slikar Slavko Furlan Slavc iz Šempetra pri Gorici je zapustil obsežen slikarski opus. Na podlagi zasebne iniciative njegovih svojcev so se združili agencija Krea, Identity Concept Design, Kulturni dom Nova Gorica, Kulturni dom Gorica ter Obalne galerije in zasnovali večjo retrospektivno razstavo, na kateri bodo prvič strokovno ovrednotena njegova dela. Vsi se namreč strinjajo, da si umetnik zasluži mesto znotraj slovenske umetnostne zgodovine. Razstava, ki bo javnosti predstavljena leta 2015, bo gostovala v novogoriški Mestni galeriji, goriškem Kulturnem domu in Obalnih galerijah. Slikar in grafični oblikovalec Slavko Furlan Slavc (1952-2007) je leta 1978

končal akademijo likovnih umetnosti v Benetkah pri profesorju Carmelu Zottiju. Živel in delal je doma v Šempetru, redko je razstavljal. Za Primorsko dramsko gledališče je izdelal vrsto izvirnih plakatov. Med njegova vidnejša dela pa uvrščajo oblikovanje naslovnice za enega najbolj znanih albumov slovenske rock zasedbe Buldožerji. »Pljujni istini v oči« (*na fotografiji*).

NA LESTVICI 122 JADRNIC

TRST - Organizatorji Barcolane so včeraj dopolnili končno lestvico 44. jesenskega pokala. K 19 jadrnicam, ki so prijadrale skozi cilj (v nedeljo so sicer navedli, da je regato zaključilo 20 jadrnic, vendar so sodniki zaradi nepravilnega vpisa eno izključili), so prišteli še 103 posadk, ki so v predvidenem času zaljučile pri tretji boji. Med tistimi, ki so regato uspeli zaključiti pri 3. boji, so tudi tri jadrnice, ki so tekmovala pod zastavo Čupe (2. Maxi Jena, 103 Pink Storm - 2. v kat. 9 in 119. Sisters), Sirenine pa nobene.

Trentu je največ točk dosegel Juantorena (20). Tekmo je spremljalo le 390 gledalcev.

ZMAGA TRENTA

IN (PRE)MALO GLEDALCEV

DOHA - Italijanski odbojbarski prvoligaš Trentino Diatec iz Trenta je na svetovnem klubskem prvenstvu v Dohi v Katarju v včerajšnjem krogu v skupini A igral proti brazilskemu prvaku Sada Cruzieru in zmagal s 3:2 (25:23, 24:26, 26:24, 19:25, 21:19). Tekma je odločala o prve mestu v skupini, obe ekipi pa sta že napredovali v polfinale. Pri

MASSA OSTAJA PRI FERRARIJU

njem letu bosta Fernando Alonso in prej omenjeni Massa,« so še dodali. Predsednik Luca di Montezemolo je zavrnil poročanja medijev, da bo Alonsoev moštveni tekmelec v sezoni 2013 Nemec Sebastian Vettel, vodilni v SP.

PARIZ - Brazilski voznik formule 1 Felipe Massa bo v naslednji sezoni sedel za volanom Ferrarija. »Scuderia Ferrari sporoča, da je podaljšala pogodbo s Felipejem Masso do konca sezone 2013,« so zapisali na spletni strani ferrari.com. »Voznika Ferrarija v nasled-

NOGOMET - V kvalifikacijah za nastop na SP 2014 v Braziliji Italija uspešna, Slovenija pa ne

Na vrhu in na dnu

SKUPINA B

Izida Češka -

Bolgarija 0:0, Italija - Danska 3:1						
Italija	4	3	1	0	10:4	10
Bolgarija	4	1	3	0	4:3	6
Češka	3	1	2	0	3:1	5
Armenija	3	1	0	2	2:4	3
Danska	3	0	2	1	2:4	2
Malta	3	0	0	3	1:6	0

PRIHODNJI KROG (22. 3.): Bolgarija - Malta, Armenija - Češka, Malta - Italija (26. 03.)

SKUPINA E

Izidi Albanija -

Slovenija 1:0, Ciper - Norveška 1:3, Islandija - Švica 0:2						
Švica	4	3	1	0	7:1	10
Norveška	4	2	1	1	6:5	7
Islandija	4	2	0	2	4:4	6
Albanija	4	2	0	2	5:5	6
Slovenija	4	1	0	3	3:6	3
Ciper	3	1	0	2	3:6	3

PRIHODNJI KROG (22. 3.): Slovenija - Islandija, Švica - Ciper, Norveška - Albanija

SKUPINA A

Izidi Belgija -

Škotska 2:0, Makedonija - Srbija 1:0, Hrvatska - Wales 2:0						
Belgija	4	3	1	0	8:1	10
Hrvatska	4	3	1	0	6:2	10
Srbija	4	1	1	2	6:5	4
Makedonija	4	1	1	2	3:4	4
Wales	4	1	0	3	3:11	3
Škotska	4	0	2	2	2:5	2

PRIHODNJI KROG (22. 3.): Škotska - Wales, Makedonija - Belgija, Hrvaška - Srbija

SKUPINA C

Izidi Ferski otoki -

Irska 1:4, Nemčija - Švedska 4:4, Avstrija - Kazahstan 4:0						
Nemčija	4	3	1	0	15:6	10
Švedska	3	2	1	0	8:5	7
Irska	3	2	0	1	7:8	6
Avstrija	3	1	1	1	5:2	4
Kazahstan	4	0	1	3	1:8	1
Ferski otoki	3	0	0	3	2:9	0

PRIHODNJI KROG (22. 3.): Švedska - Irska, Avstrija - Ferski otoki, Kazahstan - Nemčija

SKUPINA D

Izidi Andora -

Estonija 0:1, Madžarska - Turčija 3:1, Romunija - Nizozemska 1:4						
Nizozemska	4	4	0	0	13:2	12
Romunija	4	3	0	1	8:4	9
Madžarska	4	2	0	1	10:5	9
Turčija	4	1	0	3	4:6	3
Estonija	4	1	0	3	2:6	3
Andona	4	0	0	4	0:13	0

PRIHODNJI KROG (22. 3.): Andora - Turčija, Nizozemska - Estonija, Madžarska - Romunija

SKUPINA F

Izidi Izrael -

Luksemburg	3:0	Rusija	-	Azerbajdžan	1:0	Portugalska	-	S. Irska	1:1
Rusija	4	4	0	0	8:0	12			
Izrael	4	2	1	1	10:5	7			
Portugalska	4	2	1	1	6:3	7			
S. Irska	3	0	2	1	2:4	2			
Luksemburg	4	0	1	3	2:12	1			
Azerbajdžan	3	0	1	2	1:5	1			

PRIHODNJI KROG (22. 3.): Luksemb. - Azerbajdžan, Izrael - Portugalska, S. Irska - Rusija

SKUPINA G

Izidi BiH -

Latvija - Liechtenstein 2:0, Slovaška - Grčija 0:1						
BiH	4	3	1	0	15:2	10
Grčija	4	3	1	0	5:1	10
Slovaška	4	2	1	1	5:3	7
Litva	4	1	1	2	1:8	4
Latvija	4	1	0	3	5:8	3
Liechtenstein	4	0	0	4	1:14	0

PRIHODNJI KROG (22. 3.): BiH - Grčija, Slovaška - Litva, Liechtenstein - Latvija

Mario Balotelli je bil na milanskem stadionu Meazza med boljšimi na igrišču. V ozadju danski branilec Simon Kjaer

ANSA

MILAN/TIRANA - Italija je z zanesljivo zmago proti Danski naredila odločen korak naprej v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo 2014 v Braziliji. Korak nazaj pa je naredila Slovenija, ki je izgubila na razmočenem igrišču v Tirani in tako ostala pri dnu lestvice. Za izbrano vrsto Slaviše Stojanovića je prvo mesto že skorajda nedosegljivo. Tudi drugo se vedno bolj oddaljuje.

»Azzurri« so v Milanu igrali dobro in dokazali, da so boljši od Danske. V prvem polčasu so povedli z zadetkom Montoliva, ki je danskega vratarja premagal z močnim strelom izven kazenskega prostora. Pred koncem polčasa sta padla še dva gola. V polno je za Italijo zadel Osvaldo, Danci pa so zmanjšali zaostanek z golom Kvista tik pred odhodom v slačilnice. Drugi polčas se ni začel najbolje za Italijo, ki je ostala z igralcem manj zaradi izključitve Osvalda. Kmalu zatem pa je dansko mrežo še enkrat zatresel Mario Balotelli, ki je bil včeraj med boljšimi na igrišču.

Izbranci Slaviše Stojanovića so v Tirano prišli z namenom vzeti vsaj točko, ki bi ohranila upe po Braziliji. Zavedali so se, da na stadionu Qemal Stafa do nje ne bodo prišli z »umiranjem od lepote«, saj prave igre po tleh na od deževja zmehčanem

SKOMINA SODIL DOBRO

Na milanskem San Siru je sinoči sodil koprski sodnik Damir Skomina. Ostali člani so bili tudi Slovenci: Matej Zunič, Bojan Ull in Slavko Vinčič. Skomina je kot ponavadi sodil »angleško«, na začetku drugega polčasa je pokazal rdeči karton Osvaldu.

igrišču ni bilo pričakovati. Če se je slednje dejansko uresničilo, pa se glavna želja slovenskih nogometašev ni. Gostitelji so povedli v 36. minuti. Po podaji Emiljana Vile z leve strani je ob Bojanu Jokiću z glavo zadel Odise Roshi. Slovenci v prvem polčasu niso imeli izrazitih priložnosti, bolj so se na spolzem terenu odločali za strele od daleč (Dedić v 15., Andraž Kirm v 19. in Matavž v 35. min.), ki pa so bili bolj ali manj lahke plen Etrita Berishe.

V uvodu drugega polčasa, v katerem je bilo igrišče že katastrofalno in je bilo skoraj bolj primerno za sajenje ríza kot za igranje nogometa, so Albanci sprožili dva nevarna strela prek Vile in Roshija, a je prvi meril malce premalo natančno, drugemu pa je Handanović strel obranil. V 59. minuti je Stojanović osvežil napad z debitantom Džengisom Čavuševićem, ki je vstopil namesto Dedića, vendar tudi to ni pomagalo slovenski igri.

PRETEPI V SKOPJU - Na skopskih ulicah je bilo pred nogometno tekmo med Makedonijo in Srbijo vojno stanje. Poškodovanih je bilo več navijačev. Napetost je povečala napoved srbskih navijačev, da prihajajo v Skopje razbiti domače Albance.

DEŽ - Tekmo med Poljsko in Anglijo so prestavili zaradi močnih padavin in razmočenega igrišča.

VISOKE TEMPERATURE - V Katarju, kjer bo leta 2022 svetovno prvenstvo, so zaradi visokih temperatur (34 stopinj Celzija) dvakrat prekinili tekmo med Katarjem in Uzbekistanom (končala se je z 1:0). Kako bo na SP čez deset let?

ALPSKO SMUČANJE - Pred Söldnom

Tina Maze je zelo ambiciozna

LJUBLJANA - Tina Maze, najboljša slovenska alpska smučarka, je pred prvo tekmo sezone, ki se bo z ženskimi veleslalomom v Söldnu začela 27. oktobra, napovedala boj za svetovni vrh. »Moj glavni cilj pa je, da bi bila vrhunska na vsaki tekmi posebej. Veliki kristalni globus ne more biti cilj, ki bi si ga lahko zastavila že na začetku sezone.« »Mislim, da se je potrebno osredotočiti na vsako tekmo posebej. Ko sešteváš je ena in ena dva, šele na koncu pa lahko opraviš končni obračun. Fizično sem dobro pripravljena, z Andreo Massijem sva dobro delala. Z Nežko Poljanšek prav tako in sem sedaj še bolj v ravnotežju na smučeh, saj je zelo pomembno ravnotežje trupa in poznejše korekcije voženj,« je začela Mazejeva. Mazejeva še ne more povedati tega, kako ji bo šlo v Söldnu na smučeh. »Na zadnjem treningu v Hintertuxu so nam zrela stala pod kotom 30 stopinj, na bilo vetrovno in deževno. V takih vremenskih razmerah gotovo ne bi bilo tekom. Vremenske razmere so bile katastrofalne in niti nisem veliko smučala. Toda kar ne ubija, krepi, zato sem prepričana, da smo na dobri poti. Moj cilj je, da bi bila čim bolj sproščena, zato veliko komuniciram z javnostjo tudi prek spletnih in socialnih omrežij in napišem in povem, kar sem in kar mislim. Na ta način lažje ohranjam mirnost.«

Mazejeva se že veseli treningov na snegu. »Danes grem na sneg in ta trening bo pravi pokazatelj moje smučarske forme. Ne vem, kakšno bo vreme na prvi tekmi in če bo morebiti potrebno tekmo odpovedati. S tem se ne obremenjujem. To je posebna preizkušnja in je težko napovedovati izide. Sama malce pogrešam ekipo, da bi se lahko primerjala z drugimi in sem malce v temi. Vendar imam veliko željo pokazati, kaj smo napravili v pripravih.

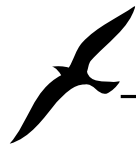
Pred Söldnom

Tina Maze je zelo ambiciozna

Vadba je bila dobra in smo precej napredovali. Sem bolj pripravljena, kot sem bila v minulih sezonah. Že tedaj je bila raven sicer vrhunska, vendar smo sedaj stopili še stopničko višje, kar se tiče fizične priprave. Počutim se zelo samozavestna in močna, želim si čim prej začeti tekmovali, da bom dejansko videla, kje sem.«

Tekmice ostajajo iste, kot v zadnjih sezonah, ko je je bila v skupnem seštevku svetovnega pokala pred Črnjanko le Američanka Lindsey Vonn. »Vonnova je gotovo najboljša smučarska zadnjih sezon. Želim si jo premagati. Toda prvenstveno se želim izgraditi sama in čim bolj smučati, ker med tekmo ob meni ne bo Lindsey Vonn, ampak bom na progi sama ... Malo sem bila presenečena, ko je izrazila željo, da bi nastopila na moškem smuku svetovnega pokala. Vendar sem po razmišljanju ugotovila, da njen nastop na moški tekmi na terenu, kjer potem poteka tudi ženski svetovni pokal, ni pravičen do ostalih smučark, ker bi bila zaradi poznavanja terena gotovo v prednosti.«

Pred Tekmo v Söldnu je optimističen tudi Massi, vodja ekipe Tine Maze. »Mislim, da bomo letošnjo sezono začeli lažje, kot lansko, ko smo se dolgo odločali, ali bomo uporabili krajše ali daljše veleslalomске smuči. Mislim, da tokrat teh težav ne bo. Ekipa ostaja v podobni sestavi, kot je bila v prejšnji sezoni. Nežka Poljanšek bo kot fizioterapevtka sodelovala le občasno, trener Livio Magoni je ostal, nov pa je italijanski serviser Andrea Vianello, ki je bil tudi trener v španski ekipi. Tako da ve, za kaj gre pri vsem. S Tino zelo dobro komunicirata, kar je za pripravo opreme ključnega pomena. Ko Mazejeva pove neko informacijo, jo zna uporabiti,« je pojasnil Massi. (STA)

ODLIČNI NASTOPI SLOVENCEV PRI TRŽAŠKEM ASCATU

Konec tedna so pri Pocenii v Furlaniji tekmovali lokostrelci in lokostrelke tržaškega društva Ascat, pri katerem nastopajo številni slovenski športniki, trenira pa jih nekdanji trener Zarje, Moreno Granzotto, doma iz Bazovice. Tržaški lokostrelci so na meddeželnem tekmovanju (tarče so bile oddaljene 18 metrov) dosegli odlične rezultate. V kategoriji najmlajših je dijakinja nižje srednje šole iz Doline Karen Herbat osvojila prvo mesto in kar za 40 točk izboljšala osebni rekord. Zbrala je kar 540 točk. V isti kategoriji je Gaja Križmančič zasedla tretje mesto, zbrala pa je 296 točk. V kategoriji naraščajnic je Jessica Dagri, ki je zamenjala Saro Detelo (za eno leto je odšla na dijaško izmenjavo na Novo Zelandijo), nastopila z združeno ekipo iz naše dežele (letos tekmujejo z imenom Curtis Vadis, pred nekaj leti so nastopale pod imenom Zarje). Naraščajnice so izboljšale državni rekord v kategoriji naraščajnic (1621 točk), Jessica pa je izboljšala tudi osebni rekord (525 točk). V starostni kategoriji članov je Marko Križmančič zasedel 4 mesto (525 točk).

LISA RIDOLFI NA EVROPSKEM PRVENSTVU

Danes se bo v kraju Herning na Danskem začelo evropsko posamično prvenstvo v namiznem tenisu. Z italijansko člansko reprezentanco je odpotovala tudi Lisa Ridolfi iz Nabrežine, ki bo nastopila med posamezniki in v dvojici z italijansko številko 1 Nikoleta Stefanovo. Ridolfi, ki je na državni lestvici na 8. mestu, čakajo danes kar štiri srečanja: dve v dvojicah in dve med posamezniki. V izbrani vrsti so še Elisa Trotti in Chiara Colantoni, ekipo pa vodi slovenska trenerka Andreja Ojstršek.

ROLKANJE - Obračun sezone je nadvse pozitiven

50-krat na stopničkah

Z zadnjo tekmo v Semonzu pri Trevisu se je v nedeljo zaključila nadvse uspešna sezona rolkarjev kriške Mladine. Največji klubski dosežek je bil bržkone nastop Nikija Hrovatina na dveh tekmah svetovnega pokala, ki je kot edini tačas pod drobnogledom reprezentančne vrste. Dobro pa so nastopali tudi ostali kriški tekmovalci na državnih ravni: na državnih prvenstvih so osvojili dva državna naslova – štafeta Jasna Vitez in Jana Prašelj med naraščajnicami ter Luka Sedmak med najmlajšimi v reber –, na enajstih tekmah italijanskega pokala pa so zbrali kar 50 kolajin in dve prvi mesti v skupnem seštevku – na najvišjo stopničko sta stopila Sara Tenze med najmlajšimi in Enzo Cossaro med veterani over 60. Bogat izkupiček kaže, da so bili tekmovalci konstantni in večstranski pripravljeni. Italijanski pokal je letos po spremenjenem pravilniku upošteval ravno ti dve lastnosti, tako kot svetovni pokal. »Zveza je letos zmanjšala število tekem s 16 na 12, za vključitev na skupno razvrstitev pa je bilo potrebno nastopiti na vsaj osmih tekmah (po dve na disciplino). S prenovljenim pravilnikom so se torej že-

Udeleženci zadnje tekme italijanskega pokala s trenerji in spremljevalci

leli tudi izogniti razpršitvi tekmovalcev, ki se je dogajala ob večjem številu tekem,« je dodala trenerka in nekdanja vrhunska tekmovalka Mateja Bogatec. Od dvajsetih klubov je bila na tekmah stalno prisotna približno polovica: od vseh so se nekateri od časa do časa zaradi krize in oddaljenosti tekmovalnih prizorišč odločali za manjše število tekmovalcev, pri Mladini pa so vsekakor skušali vsakič zagotoviti nastop čisto

vsem. Letos je pri Mladini treniralo 16 mladih, ki so bili po starosti razdeljeni v dve skupini. Starejši (1999-1994) so pod vodstvom Bogatčeve trenirali trikrat tedensko, mlajši (2003 in 2001) pa dvakrat na teden z Erikom Tencejem in Aleksandrom Tretjakom, s tem da so vadbo dopolnjevali še z drugimi različnimi športnimi panogami.

Najboljše rezultate je Mladina pričakovano dosegala v sprintih in ravni-

nah, manj uspešna je bila na tekmah v reber. Pri nas je namreč manj primerljivih terenov za vadbo rolkanja v reber: kriški tekmovalci se največkrat odpeljejo do Socerba, vadijo pa tudi v Medij vasi ali pri Ajdovščini, le najmlajši izkoristijo tudi domači reber, ki pelje na Sv. Primož. »Da bi bili še v rebru povsem konkurenčni, bi morali veliko več vaditi tudi vzdržljivost. Ta sicer ne izostaja na treningih, vendar prevladuje vadba v disciplinah, kjer imamo primernejše terene in kjer naši tekmovalci lahko imajo več zadoščenj,« je pojasnila Bogatčeva in še pristavila, da je možno vzdržljivost izboljšati tudi v zrelejših letih, kot jeokusila na lastni koži.

V skupnem seštevku italijanskega pokala so na stopničke stopili ob zmagovalcih še med najmlajšimi Luka Sedmak (2.), med začetniki Tayrin Tence (2.) in Nik Košuta (3), med deklacijami Dana Tenze (2.) in Maja Chenda (3.), med naraščajniki Luka Ghira (3.) ter med veterankami over 50 Patrizia Turchet. Bogatčeva je omenila še Jasno Vitez, ki je bila zelo vestna: zaradi bolečin v hrbtu pa je morala izpustiti zadnji del sezone in tako zdrknila z 2. na 5. mesto. Mladinec Niki Hrovatin pa je zaradi slabših rezultatov v reber zaključil na 4. mestu, čeprav je med sezono zbral dve zmagi.

Rolkarji Mladine bodo po zadnji tekmi, na kateri so na stopničke stopili najmlajša Sara Tenze ter začetnika Peter Chenda in Tayrin Tence – osvojili so 3. mesto –, bodo mesec dni prekinili z vadbo, nato pa začeli s fizično pripravo, v zimskih mesecih bodo vadili tudi na snegu, od marca dalje pa bodo spet na rolkah. (V.S.)

Edi Bole

KROMA

NAMIZNI TENIS - Deželne lige

V C2-ligi še lovijo prvi točki V nižjih ligah tri zmage

Krasove ekipe v državnih ligah so tokrat počivale, na vrsti pa so bili dvojboji iz deželnih prvenstev, kjer ima zgoniško društvo kar nekaj predstavnikov. Na najvišjem nivoju ima Kras svojega zastopnika v moški C2-ligi. Fantje so igrali v domači telovadnici in izgubili proti ekipi Fiumicello, s težkim 5:1. Edino točko je tudi tokrat prispeval veteran Edi Bole proti nasprotnikovemu najslabšemu igralcu Deanu Manuolu (3:1), ki je pa resnici na ljubo dobro igral. Krasovca Tom Fabiani in Gianni Rotella pa nista nudila najboljšega odpora in nasprotnikom odščipnila bore malo. Nekoliko nepričakovano je Fabiani izgubil tudi z Deanom (3:1), Rotella pa je preveč grešil proti Marussiju, da bi lahko sploh ogrozil njegovo zmago (izgubil je 3:1). Piko na i je v zadnjem dvoboju dal soliden Cassutti, prav tako proti Rotelli (3:0). Krasovci so sicer pokazali boljšo igro od zadnje prvenstvene tekme, forma pa se šele dviguje. Upati je, da bo na martinovo, ko bodo spet stopili na zeleno mizo, boljše, in da bodo osvojili prvi prvenstveni točki.

Drugačnim rezultatom pa pristavljamo v moški D1-ligi, kjer v obeh skupinah kraljujeta Krasovi ekipe. V skupini A je Kras »A« z lepo igro ugnal Isontino s 5:3, kjer igra tudi trdoživ igralec, veteran Aldo Donda. Prav proti temu je odličen Ettore Malorgio (igralec s posebnimi potrebami) pripravil presenečenje, saj ga je premagal s 3:1. Malo je manjkalo tudi, da bi si privoščil še Giuseppeja Tuana. Dobro sta opravila svojo nalogo še Sonja Doljak ter Alessandro Ridolfi, ki sta prispevala vsak po dve točki. Tudi Kras »B« je po maratonski tekmi proti Polisportivi San Giorgio iz Pordenona okusil sladko zmago z izidom 5:4. Odločilno točko na 4:4 je prispevala zimzelena Sonja Milič proti Fran-

cenci Secco (3:1). Prav tako pomembna sta bila tudi Claudia Micolaucuch in Roberto Milič, ki je prispeval dve važni točki.

Začele pa so se tudi nižje deželne lige, kjer si najmlajši Krasovi igralci nabirajo izkušnje. V D2-ligi za mladinske kategorije so Julian Leghissa, Martina Bresciani in Vinicio Divo izgubili z ekipo DLF Isontino. V D2-ligi open za člane pa je Kras (Alen Corbatti, Monika Mosetti, Fabris Paolo, Isabella Torrenti) premagal s 4:2 D'Aronco Gemonna. Začetniki (Elisa Aresca, Sebastiano Lewental, Arturo Severi in Juan Manuel Zaleri) pa so v promocijski D3-ligi obakrat izgubili s 6:0, in sicer proti Udine 2000 in Libertas Latisani. (R)

Obvestila

SK DEVIN prireja novembrski smučarski sejem v dvorani Gostilne-Picerije Bita v Križu. Zbiranje opreme 7. in 8. novembra od 10. do 19.30, prodaja od 9. do 12. novembra od 10. do 19.30. (petek 15.30-19.30) in prevzem opreme 13. novembra od 10. do 19.30. Ne prezrite te posebne priložnosti. Informacije: 3358416657 ali 3358180449.

SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opcinah. V četrtek, 8. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: petek, 9. novembra, od 18. do 21. ure; sobota, 10. novembra, od 16. do 21. ure; nedelja, 11. novembra, od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2013. Info: 3475292058, www.skbrdina.org

ŠAHOVSKI KROŽEK za dijake in učence slovenskih šol bo ob petkih od 15.30 do 19.00 na sedežu ZŠSDI v ul. Cicerone 8 (3. nadstropje) v Trstu. Informacije: moblak@libero.it.

PK BOR obvešča, da so se začela vpisovanja za tekmovalno, osnovno in nadaljevalno šolo plavanja ter za tečaje prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta starosti dalje. Za informacije in vpisovanje pokličite na 04051377 ob delavnih od 14.00 do 16.00 ali osebno na stadionu 1. maja v Trstu.

BALINANJE - Gaja v B-ligi

Borili so se in častno izgubili

Gajevi balinarji v uvodnem nastopu v B-ligi niso začeli s pravo nogo, a so vseeno proti solidni ekipi Snua iz kraja Tiezzo di Azzano zapustili dober vtis, saj so bili na koncu le malo slabši od nasprotnika (8:12). Kljub temu, da so gajevcem spomladi spodletele kvalifikacije za prestop v višjo ligo (zasedli so 3. mesto), se je za letošnje prvenstvo B-lige sprostilo še dodatno mesto. Povabilo balinarske zveze so Gabrielli in soigralci z veseljem sprejeli in zavedajoč se ostre konkurence med drugoligasi, ostaja gajevcem glavni cilj v letošnjem prvenstvu obstanek v ligi. Nastope v B-ligi sta gostujoča predstavnik Leghissa in Rosati začela naravnost fantastično. V štafeti, kjer sta domačina stopila na igrišče le za figuro (9 na 20), sta izborila zelo dobrih 40 točk na 49

poskusov. V igri v krog sta oba naša predstavnik potegnili krajši konec (Calzi z 21:23 in Capitano s skromnim 18:23). Podobna usoda je doletela Sancina in A. Rosatija v tehničnem zbijanju (prvi je podlegel s 15:18, drugi pa s 6:14). Rezultat na 4:8 je nato znižal težko ranljivi Rosati, ki se je moral dodobra namučiti, da je strl odpor mlajšega Ceolina (35:33). V tradicionalnih zvrsteh sta si ekipe razdelili izkupiček. Zmagi so za Gajo priborili Sancin med posamezniki (13:11) in dvojica Kramar in Capitano (2:13) ter trojka v postavi Natural, Rosati in Gabrielli. (Z.S.)

Izidi 1. kroga: Snua - Gaja 8:12, Quadrifoglio - Mugnai 6:14, Dolada - Villaraspa 8:12, Pederobba - Canova 10:10.

KOŠARKA

Under 19: zmaga Jadrana ZKB

Jadran ZKB - Barcolana 76:60 (13:16, 32:41, 51:49)

Jadran: Valentinuz 6, N. Daneu 16, Majovski 5, Sternad 2, Gregori 10, Ridolfi 12, Batic 20, Zoch, Mattiassich 5, T. Daneu, trener Oberdan.

Jadranovci so v tretjem krogu prvenstva elite vknjižili drugo zmago, s tem da so si odločilno prednost prigrabili v drugem polčasu, ko so zaigrali boljše v obrambi in učinkovito v napadu. Zaostanek so nadoknadili predvsem z meti iz razdalje in tako dohiteli in prehiteli nasprotnike. Take predstave pa niso pokazali v prvem delu, ko so na koncu zaostali za devet točk. Trener Oberdan je bil z igro svojih fantov zadovoljen, toda le z drugim polčasom. Naslednji teden jih čaka tekma proti tržiškemu Falconstaru.

ODBOJKA

Danes spet C-liga

Predkvalifikacijski del deželne C-lige se bo nadaljeval že danes. V Gorici v telovadnici Mirka Špacapana bo derbi med Olympio in Val Soča Imso, v Vidmu pa bo pri Vbju gostovala Soča Val Zadržna kraška banka. Sloga Tabor bo medtedenski krogi igrala jutri.

NOGOMET

Na igrišče tudi začetniki

Konec tedna se bo na Tržaškem začelo prvenstvo začetnikov 9:9, v katerem bodo barve ekip naših društev branili združeni ekipe Krasa A in B. Združeni ekipe bosta domače tekme igrali v Križu. V soboto bo Kras A gostoval pri Fani Olimpui pri Domju. Kras B pa bo v nedeljo jutraj gostil Cgs B.

Šah na Oktoberfeštu

V soboto je bil na Oktoberfeštu v Praprothu prvič na sporedu tudi mladinski šahovski turnir. V sicer maloštevilni udeležbi je zmagala dijakinja srednje šole Frana Levstika s Proseka Jasna Grilanc (5/5) pred učenci šole »Tomažič« s Trebč Nikolom Kerpanom, Filipom Panjekom in Danjelom Čukom. Letos bodo imeli sicer učenci in dijaki tržaških šol veliko priložnosti za igranje, saj bo zavod Žige Zoisa v okviru šolske mreže vsak mesec priredil turnir. Prvi bo že v nedeljo, 28. oktobra, ob 15. uri na sedežu SST 1904 v ul. Cicerone 8.

Marko Oblak

Moja Barcolana

Ste med tistimi, ki ste v nedeljo jadrli na 44. Barcolani? Ste regato spremljali z nabrežja, okna ali terase svojega doma, s kraškega obronka?

Pošljite nam svoje fotografije!

To lahko storite preko rubrike Fotografije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništvih v Trstu in Gorici.

Utrinki s potepa po ameriških mestih

Bojan
Brezigar

BOSTON

Mesto demokracije in svobode, od neodvisnosti do današnjih dni

Beacon hill je gričevnati predel Bostona, ki se dviga nad osrednjim parkom. V parku se začena pot svobode, ki vodi po zgodovinskih krajih ameriške revolucije, začena pa se tudi Črna spominska pot. V severnih državah, med katere sodi tudi Massachussets, so suženjstvo odpravili kmalu o razglasitvi neodvisnosti Združenih držav Amerike; na jugu, kjer so sužnje izkoriščali pretežno v kmetijstvu, je bilo drugače. Zanimivo je, da je bilo v Bostonu temnopolt prebivalstvo od nekdaj bolj vključeno v mestno življenje kot kjerkoli drugje. Res je, da so bila naselja temnopoltih v veliki meri v predmestjih, res pa je tudi, da so prav tu, v na Beacon hillu, temnopolti služabniki živeli v kletnih in pritličnih prostorih hiš, v katerih so živeli beli lastniki. Stikov je bilo veliko, bili so vsakodnevni in predvsem nekako medčloveški. Odnosi med delodajalcem in zaposlenim, ne pa odnosi med gospodarjem in sužnjem. V Bostonu so se začela in razvila prva protisuženjska gibanja.

Črna spominska pot popelje obiskovalce mimo številnih pomnikov boja proti suženjstvu. Tu stoji Muzej afro-ameriške zgodovine, sicer zelo neugledna stavba, vendar polna spominov in zgodovinskih dejstev, ki človeka prenesejo v drugi čas, pa čeprav slednji časovno ni tako daleč. Dejstvo, da je bilo sredi 19. stoletja v Ameriki suženjstvo še dovoljeno in da je bila potrebna vojna, da so se ga znebili, zelo veliko pove. Pot vodi mimo prve cerkve za temnopolte iz leta 1806 in zanimivo je, da je bila ta cerkev v samem mestnem jedru. Tudi šole, v katere so zahajali temnopolti otroci, so tu. Skratka, odnos do temnopoltega prebivalstva je bil tu bistveno drugačen kot v južnih državah. Ta odnos označuje zgodba o ladji Amistad, s katero so španski prekupčevalci preprodajali sužnje. Zajela jo je ameriška bojna ladja in po dolgi sodni obravnavi se je sodišče odločilo v korist sužnje. To se je dogajalo v letu 1839, torej pred državljansko vojno. Režiserji te zadeve pa so prišli iz Bostona, predvsem zagovornik sužnje, nekdanji ameriški predsednik John Quincy Adams.

Po drugi strani je suženjstvo naraščalo v južnih državah. Širilo se je proti »Zahodu, vse do meja s Kalifornijo in leta 1861 je bilo suženjstvo temeljni gospodarski sistem izkoriščanja temnopoltih prebivalcev v kar 15 zveznih državah. Potrebna je bila krvava državljanska vojna za odpravo suženjstva. Jedro tega gibanja je bilo prav v

Bostonu; ne nazadnje tudi zato, ker je v Bostonu prevladovala irska katoliška imigracija, ki je imela do suženjstva drugačen odnos kot protestantska skupnost.

Takrat so torej ideje, ki jih danes uvrščamo med najbolj napredne, prihajale iz Bostona. Iz tega mesta je pol drugo stoletje kasneje prišel človek, ki je spremenil ameriško politiko.

Precej daleč moraš s podzemno železnico, nato prestopiti na avtobus in končno prideš na planoto, nedaleč od morja, kjer ti veter napolni nosnice s slanim priokusom, morske vode. Tu stoji predsedniška knjižnica in muzej Johna F. Kennedyja. Ameriškega predsednika od leta 1960 do 1963, ko je bil ubit v atentatu, katerega okoliščine še vedno niso pojasnjene.

VB starem delu Bostona še vedno stoji hiša, v kateri se je Kennedy rodil. Sedaj je v njej predsednikov muzej, žal, odprt samo v poletnih mesecih. To je mirna meščanska četrt, same lesene hiše ob drevoredih, nekatere večje, druge manjše. Kennedyji so bili dobro stoječa družina, po velikosti hiše sodeč pa v tistem času ne med najbogatejšimi v Bostonu. To je bila stara matriarhalna družina, mati Rose Kennedy je res podpirala trio vogale; nič se ni zgodilo brez njenega privoljenja. Tudi kandidatura Johna za predsednika ZDA je imela njen

blagoslov. Že od vsega začetka je bilo jasno, da je to zelo zahteven podvig. John F. Kennedy je bil prvi ameriški predsednik katoliške vere. John F. Kennedy je bil najmlajši predsednik v zgodovini ZDA. Vendar si je Kennedy pridobil zaupanje volivcev s svojim optimizmom, z voljo po novem, po drugačnem življenju, po večji odprtosti, po enakopravnosti vseh državljanov in državljanov. Kennedy je v očeh volivcev predstavljal upanje v boljšo prihodnost. V času hladne vojne je bilo to še kako pomembno, ljudje so bili za to zelo dovzetni.

Imel je tudi veliko sposobnost razumevanja problemov, s katerimi se je moral srečevati. Razumel je, da si svet želi miru, da je to tudi želja Američanov, vendar slednji ne bi pristali na popuščanje sovjetskemu bloku. Njegovi zunanjepolitni posegi so bili odločni in umirjeni obenem. Ni nasedel provokaciji, ki jo je brez njegove vednosti uprizorila ameriška obveščevalna služba CIA z izkrcanjem »prostovoljcev« na Kubi in teh skupin ni hotel vojaško podpreti, čeprav mu je tako svetoval ves vojaški vrh, ni pa popustil Sovjetski zvezi, ki je nameščala jedrske konice na Kubi in z vojaško blokado Kube Moskvo prisilil, da je umaknila svoje orožje. Za to je plačal ceno: obvezo, da ZDA ne bodo napadle Kube. Poslej se je v Beli hiši zvrstilo še devet predsed-

nikov, pet republikancev in štirje demokrati, in vsi so to obvezo spoštovali, čeprav ni zapisana v nobeni formalni pogodbi. Taka je pač politika, ki temelji na načelu, da je treba dogovore spoštovati. V vsem, tudi v odnosih s SZ glede Berlina, ko je z znanim govorom v središču obzidane nemške prestolnice z besedami Ich bin ein Berliner (Jaz sem Berlinčan) jasno nakazal, da ZDA ne bodo nikoli prepustile Berlina komunističnemu bloku.

Zaradi svoje politike si je Kennedy nakopal kar nekaj notranjih sovražnikov. To so bili kubanska politična emigracija, orožarski lobiji, ki so nasprotovali mirovni politiki, saj je bila njihova prihodnost odvisna zgolj od prodaje orožja, pa rasistični jug, ki je nasprotoval njegovi politiki človekovih pravic, njegovemu sozvočju z Martinom Luthrom Kingom in njegovemu aktivnemu prepričanju o enakopravnosti temnopoltega prebivalstva. Enemu teh krogov ali kombinaciji vseh treh je treba pripisati odločitev o atentatu. In Kennedyjevim naslednikom odločitev, da je treba sledi za naročniki atentata skrbno zabrisati.

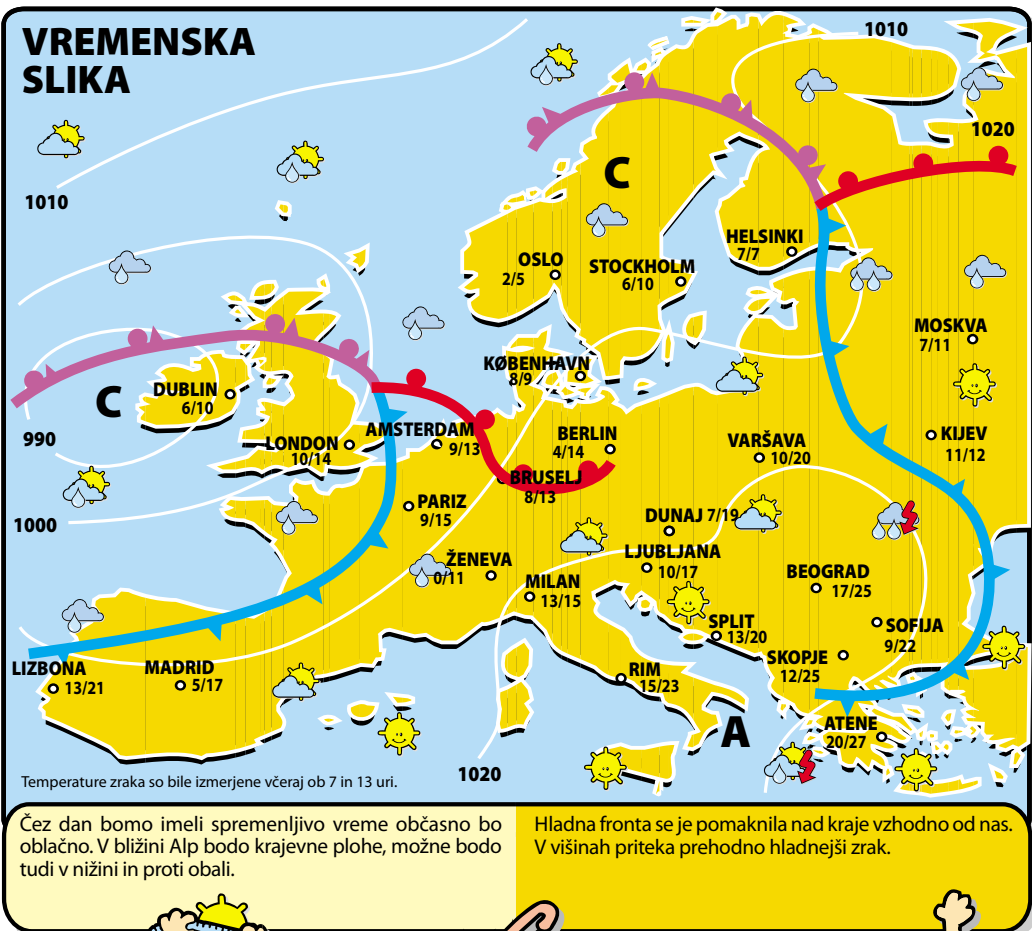
V ZDA imajo v si ameriški predsedniki svojo knjižnico in muzej. Vse gradivo iz Bele hiše se prenese v te strukture. V Atlanti je to muzej Jimmyja Carterja, na griču nekaj kilome-

Na slikah: Pod naslovom Kennedyjeva knjižnica in muzej, spodaj od leve rojstna hiša Johna F. Kennedyja, Ted Kennedy pod bratovim portretom, počitek temnopoltih Bostončanov v glavnem mestnem parku

trov od mestnega središča, v Bostonu je to lepa, skoraj veličastna zgradba ob obali. Tu je shranjen celoten arhiv Kennedyjevega predsedovanja, tu je spominski muzej.

Ogled poteka v tišini, tudi tu je nekakšne posvečen kraj, tudi tu je čustveni naboj močan, pa čeprav pri meni ne dosega naboja ob obisku rojstne hiše Martina Luthra Kinga. Dan, ko sem tu, je meglen, zato bralcem ponujam tuj posnetek. Je pa tudi srečen, kajti danes je tu predsednik irske vlade in sprejema ga nihče drug kot Kennedyjev brat Edward, Ted Kennedy. Sicer postaran, bolan, kakšno leto zatem je umrl, pa vendar živ spomin na tiste čase. Ujamem ga v kamero pod predsednikovim portretom, pomenljivo simbolično srečanje. Slab posnetek, bilo je mračno, bliskavice nisem smel uporabljati, varnostniki so se gnetli vse naokoli in me potiskali stran, ampak temu spominu se nisem mogel odpovedati. Ponujam ga tudi svojim bralcem.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.24 in zatone ob 18.15
Dolžina dneva 10.51

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 9.48 in zatone ob 19.27

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.17 najnižje -24 cm, ob 11.31 najvišje 51 cm, ob 18.12 najnižje -52 cm, ob 0.37 najvišje 19 cm.
Jutri: ob 5.40 najnižje -12 cm, ob 11.54 najvišje 41 cm, ob 18.53 najnižje -43 cm.

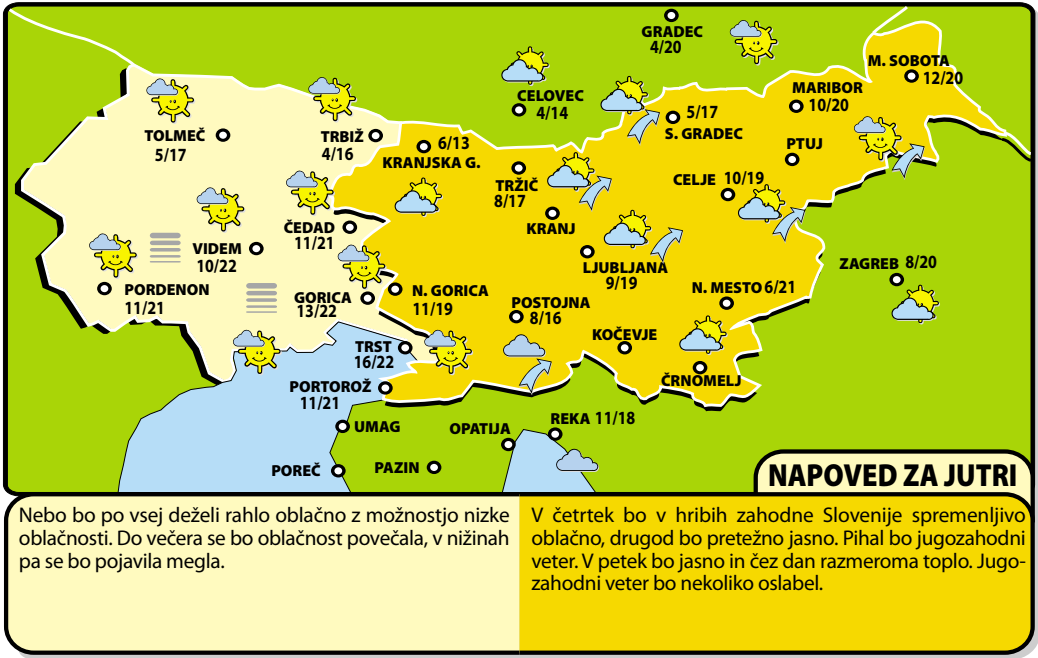
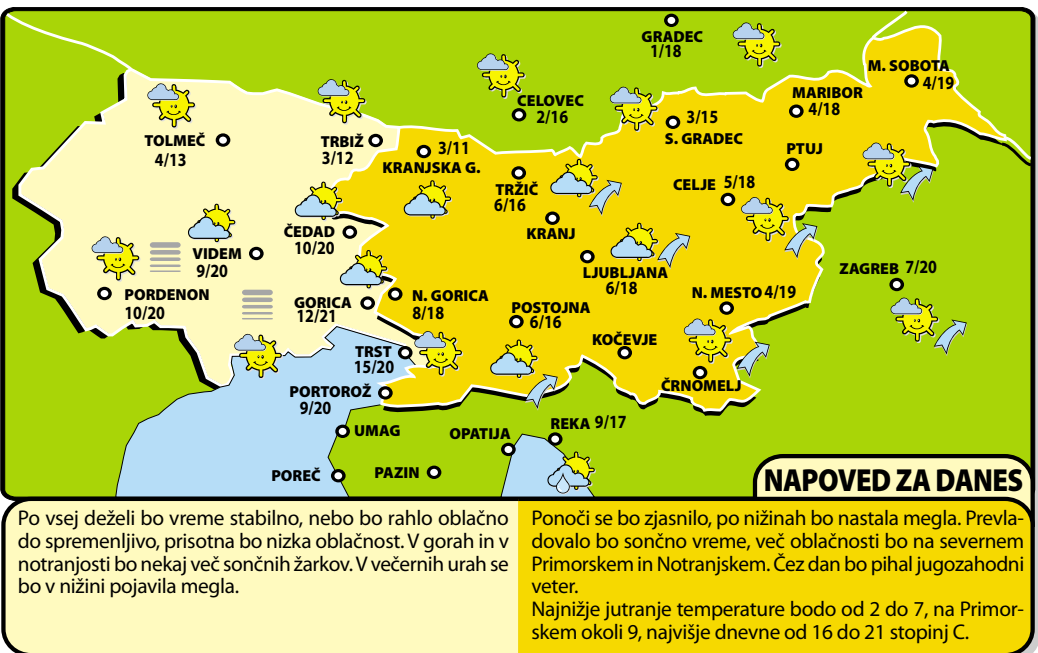
BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo obremenjen, z vremenom povezane težave bo imelo veliko ljudi, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Splošna obremenitev bo postopoma ponehala. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 20,5 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 16 2000 m 7
1000 m 13 2500 m 5
1500 m 9 2864 m 2

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 3,5 in v visokogorju 4.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

LJUBLJANA - Pogovor z ameriškim veleposlanikom v Sloveniji Josephom A. Mussomelijem

»Predsednik naj povezuje«

LJUBLJANA - Ameriški veleposlanik v Sloveniji Joseph A. Mussomeli je za STA analiziral potek kampanje pred predsedniškimi volitvami v ZDA, potegnil pa je tudi vzporednice s predsedniškimi volitvami v Sloveniji. Kot je dejal, si v obeh državah želi predsednika, ki bi bil sposoben premestiti velike razlike med desnico in levico.

Predsedniške volitve v ZDA so le še nekaj tednov stran. Kako bi opisali dosednji potek volilne kampanje?

Ker sem zunaj države, nimam ravno dobrega pogleda. Vendar pa je kampanja zelo napeta in zelo obsežna za povprečnega Američana. Zelo veliko energije, strasti je vložene z obeh strani.

Kaj pa oba kandidata, demokratični predsednik Barack Obama in njegov republikanski izzivalec Mitt Romney? Kako bi ju opisali? Se smete opredeliti?

Ne morem izrekat osebnega mnenja, čeprav bom vsekakor volil in imam zelo močne osebne poglede. Vendar pa - oba imata različne prednosti. Trenutni predsednik ima vedno določeno prednost, še posebej glede zunanjih zadev. Pozna svetovne voditelje, ve, katera so pereča vprašanja, ve, kje so skrite pasti. Na drugi strani pa ima tudi Romney svoje prednosti. Je poslovnež in razume gospodarstvo.

Ena od zanimivih zadev, ki povezujejo predsedniški kampanji v ZDA in Sloveniji, je, da se misli, da ljudje volijo glede na to, kaj je najbolje zanje. Ljudje ne gledajo na zadeve samo z ekonomskega vidika. Odločajo se bolj čustveno kot finančno. Torej vprašanja, kot so splov, priseljevanje, ali pa tu v Sloveniji zgodovinske delitve, po mojem mnenju precej bolj vplivajo na odločitve volivcev kot to, koliko denarja bodo služili. V ZDA bodo volitve zelo tesne.

Kakšno je splošno vzdušje v ZDA? Koliko je Obama v očeh Američanov odgovoren za sedanje razmere v ZDA in svetu?

Menim, da so mnogi Američani nepošteni do predsednika, ne glede na moje pogoje, kdo naj bi bil predsednik. Gospodarske težave, s katerimi se je moral Obama soočiti, izvirajo iz časa pred njegovo izvolitvijo leta 2008. Gre za zelo težke probleme, skoraj nerešljive. In ZDA jih ne morejo rešiti same.

A pričakovanja ob njegovi izvolitvi so bila visoka ...

Res je. Bil je prvi Afroameričan, ni bil tipičen politik, že precej prej je nasprotoval vojni v Iraku in vse te stvari so vzbujale veliko upanja med različnimi deli ameriške družbe. Vendar so bila pričakovanja tako visoka, da je moral priti do določenega razočaranja. Dobil je veliko glasov, ker so ljudje mislili, da je superman, svetnik. In ko se je izkazalo, da ne more tako lahko rešiti gospodarskih težav ali pa težav na Bližnjem vzhodu, so ljudje doživeli razočaranje. Nobelova nagrada za mir je že dober primer tega. In to zdaj v ZDA povzroča še večje delitve. Imam pet bratov in sester. Trije se nagibajo na desno in trije na levo. In zdaj na primer sploh ne govorimo med seboj ... (smeh) ... Postal je zelo napeto, stresno in na obeh straneh so zelo močna prepričanja glede tega, kaj je narobe v ZDA. Veste, gre za šest ljudi, ki se imamo običajno radi. Zdaj pa ena stran meni, da je Obama krepko zamočil, druga pa, da je bil glede na okoliščine herojski.

V kampanji so doslej prevladovala gospodarska vprašanja. Bodo po vašem mnenju odločilna?

Mislím, da ne. Predvsem brezposelnost bo do zagotovo nezadovoljni. A po mojem mnenju bodo odločilni dejavniki čustvena, skoraj simbolna vprašanja. Ljudje ne bodo volili Obame, ker je Afroameričan ali zaradi njegovih liberalnih stališč do splava, ne bodo volili Romneyja, ker je mormon ali ker si želi povečati obrambni proračun.

Vprašanja, ki bodo najbolj vplivala na ljudi, so moralne narave. Morda se motim, a ljudje se predvsem sprašujejo, ali gre za dobrega človeka. Ne, ali me bo naredil bogatejšega, ampak ali mu lahko zaupam. In tako po mojem mnenju voli večina ljudi, ne le Američani.

Joseph A. Mussomeli

Pričakujete spremembe v ameriški gospodarski politiki v primeru Romneyjeve zmage?

Večina olajšav za bogate je v veljavi še iz časa administracije Georgea Busha. Zato pričakujem, da bodo ostale. In to bo še povečalo proračunski primanjkljaj. Razen če ne bo prišlo do dramatičnih rezov v državnem porabi. Težko si je zamišljati - ne glede na to, kdo bo predsednik - da ne bo prišlo do znatnega zvišanja davkov in hkrati znatnega zmanjšanja porabe.

V tem smislu nisem prepričan, da sta si kandidata povsem na jasnem. Proračunski primanjkljaji so se v zadnjih petih, šestih letih zelo napihali. Ne moreš zgolj nižati davkov in upati, da bo gospodarstvo raslo. In ne moreš zgolj zmanjševati porabe. Pošteno povedano, mislim, da ne bo velikih sprememb, ne glede na to, kdo bo predsednik.

Lahko pa bi bilo drugače pri zunanji politiki. Romney bi kot predsednik lahko imel agresivnejšo zunanjo politiko. Obama se je zadnja štiri leta trudil, da bi bil bolj spravljiv, da bi bolj sodeloval z mednarodno skupnostjo. Mislim pa, da bo pri Romneyju, če bo predsednik, odvisno predvsem od tega, kdo bodo njegovi svetovalci. Tudi Bush si po mojem mnenju ni mislil, da bo unilateralist, a svetovalci so mu svetovali določene stvari, on pa jih je poslušal.

Kaj pa politika do Bližnjega vzhoda? Romney je tu zelo kritičen.

Res je. Na Obama letijo številne upravičene kritike, a glede Bližnjega vzhoda ne bi smele. Zadnji dve leti sta bili izjemno zapleteni in težavni. Iskreno rečeno je Obama naredil praktično vse, kar je bilo treba. V Egiptu bi se zadeve lahko obrnile precej huje. Lahko bi prišlo do grozljivega pokola, pa ni. In ameriški predsednik si tu zasluži nekaj priznanja. V Libiji bi še vedno lahko imeli na oblasti Gadafi. In ena najbolj nepoštenih zadev je, da desnica Obami ne da priznanja za odstranitev Osame bin Ladena. To je Bush večkrat poskušal, a mu je spodletelo.

Kaj pa močna stališča Romneyja do Sirije in Irana? Nas čaka nova vojna, če zmagaja?

Težko je vedeti, kdaj je kaj politična retorika. Mislim, da Američani niso pripravljeni na še eno vojno, pa četudi samo na letalske napade. Romney je bil po mojem mnenju zelo preudaren in razumen pri reševanju iranskega jedrskega vprašanja, ne da bi se mu bilo treba zateči k nasilju.

Menim, da tudi naši zavezniki ne bi zdaj podprli tega. Morda, če bi v Iranu videli res veliko grožnjo, a če bo Romney kot predsednik naredil v Iranu nekaj enostranskega, bo to povzročilo mednarodno krizo. V predsedniški kampanji se reče marsikaj. Ko pa bo prišlo do odločitve, bodo morali skrbno preučiti, kaj je v najboljšem interesu ZDA. In tedaj po mojem mnenju ne bo velike razlike med njima.

Obama se na prvem televizijskem soočenju presenetljivo ni odrežal. Kako pomembna pa bodo naslednja soočenja?

Mislím, da zelo. Tako kot v Sloveniji so

tudi Američani razdeljeni - 45 odstotkov jih bo glasovalo za Romneyja, ne glede na kar koli, in 45 odstotkov jih bo v vsakem primeru glasovalo za Obamo. Vmes pa imamo deset odstotkov neodločenih. Ti niso pravi «verniki». Ne mislijo, da je Obama enkrat, in tega ne mislijo niti za Romneyja. Soočenja bodo priložnost zanje, da resnično ocenijo, kdo bi bil boljši voditelj. In žal videz pomeni veliko. Ne bi smelo biti tako, a je.

Če potegneva še vzporednice s slovenskimi predsedniškimi volitvami. Kako jih vidite?

Tudi v tem primeru ne morem reči, kdo naj bi bil predsednik, a v obeh državah bi bilo dobro, da bi imeli predsednika, ki bi bil sposoben premestiti velike razlike med desnico in levico. Nekoga, ki ga lahko spoštujemo in mu zaupajo oboji. Vsi trije kandidati si to želijo, zdaj pa so na vrsti Slovenci, da se odločijo, kateri je najboljši, da - če že ne konča, pa vsaj omili to razdeljenost. Tega bi si močno želel tudi za ZDA, a bo zelo težko. V obeh državah.

Kako pa gledate na reševanje finančne in gospodarske krize v Sloveniji?

Slovenija in ZDA sta pravzaprav v privilegiranih položajih. V bistvu nimata resnih gospodarskih težav. Imata ekonomsko težavo, ki so politične. Če bi ZDA imele politično voljo, bi svoje težave lahko rešile brez ustvarjanja revščine, lakote in uničevanja gospodarstva.

Podobno je v Sloveniji; to ni neka država tretjega sveta, kjer je položaj brezupen. Vse, kar potrebuje, je politična volja. Če bi vaši politični voditelji sodelovali, bi bilo ... (tleske s prsti) ... no, ne bi bilo ravno tako enostavno, ampak slovenski gospodarski problemi so problemi zato, ker ni politične volje, da bi jih rešili.

Bo Slovenija potrebovala tujo pomoč, da se izkoplje iz težav?

V tem trenutku ne. Vendar pa jo bo, če se bo tako nadaljevalo. Če se bodo reforme uresničile v naslednjih štirih do šestih mesecih, potem ne bo nobenih težav in nobene potrebe po zunanji pomoči.

Mihael Šuštaršič za STA